

ELŐFIZETÉS

HELYEEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos polt sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér polt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, augusztus 29.

Mai számunk főbb közleményei:

- Akik legtöbb adót fizetnek.
- Elfogott lélekkufárok.
- A koldusgrófnő.
- Tolvaj földbirtokos.
- A külföldi rajongói.
- A hódítások évadja.
- A Westinghouse-gyár bemutatása.
- A kassai pokolgép.
- Aradi emlékek a merénylő századosról.
- Órzik a határt.
- Mikor fekszik le a pesti ember?

Udvarképes szabadság-ünnep.

Arad, augusztus 28

Üdülése utóját megtörte a császár és elment Innsbruckba, a tiroli lövészek közé. A nyári semmittevés bűbája ilyenkor a legerősebb. Mint ahogy a bucsuzó szeretők mohóan csókolózhatnak, az ember fájó szeretettel szívja magába az utolsó világos alkonyt, a rövidülő napokat. A király áldoz ezekből a bűbajos napokból és elmegy oda, ahol Hofer Andrást és a szabadsághős parasztokat ünneplik és emlékeztükre összemérik lövő-tudásukat a Schützencorpsok jelesei.

Szép vonása ez az uralkodónak, amelyet kétszeres értékre lehet becsülni, ha magas korát, törődöttségét tekintjük. A korona-viselés gondoljai között bizonyára ez nem a legkönnyebb. De Ferenc József szívesen teszi s talán pótolja az ischli pihenéstől el-

rabolt időt az öröm, amely a tiroliak rajongó szeretetének látása érlel.

Talán tudnánk mi is örülni így, ahogy a zöldöves, kakastollas tiroliak. Hiszen szabadságünnepünk nekünk is volt: a magyar történelemnek is voltak Hofer Andrássai, akiket a diadalmas ellenség foglyul szerzett és azután kivégezt. Voltak kaszás parasztjaink, akik az ekeszarv, a legeltető mellől csatába tudtak menni és esetenként tanult katonákat megverni. Parasztok, akiket nem a fegyelemnek üvöltő ereje hajszol az ellenség elé, hanem az ösztön tesz vérengzővé, hogy az a darab föld, amelyen buzájuk nő és amelyen a krumplijuk érik, ne kerüljön idegen nemzetek kezére.

De a mi szabadságünnepünkre nem jön el a király. Se üdülése közepén, se ősszel, se télen. Vannak szabadságünnep, amelyeknél szinte vad gondolat, ha ezt várják tőle. Az emlékek, — igen, az emlékek. De ha Negyvennyolc évfordulóját nem tisztelheti meg a korona tisztos viselője, — van a magyar történelemnek egyéb, a tiroli szabadságharcot fenségben tiszszárnyaló eseménye, amelynek megünneplésére a magyarok egybe szoktak gyűlni. De a király sohase jött el s még a főhercegek közül se igen jött egy se a nemzetiszín drapériák alá.

A mi szabadságharcaink nem olyan udvarképesek, mint a tiroli s az ausz-

triaiak többnyire. S ha az ember nem is tulságosan lojális, ebben a mellőzésben sok kellemetlent talál. Nem az ünnepek fénye az, amely ezzel az elmaradt látogatással csorbát szenved; nem az a fájó, hogy a magyar embernek még ünnepkor sem adatik, hogy királyt lásson, koronás főre bármészakodjék; de bántó a mellőzés, ha Tirol felé nézünk s ha messziről észrevesszük, látjuk, hogy az ilyen ünnepies alkalmak forrasztják egygyé a királyt meg a népet. Es hogy mennyire nő nemcsak érdeklődésben, hanem jelentőségben az a hely, amelynek jubileumát az ország feje is az örvendezők körében üli meg, fölösleges mondani. Hát még kívülről, a külföldi rácsai mögül mennyire másként fest az a szabadságünnep, amelyen a korona viselője is ott van. Mert ahol ennek hja van, szinte szürkévé festi az ünnep színeit.

Avult téma, szinte kaptafa-mestersége az ujságoknak, hogy ezen sópánkodjanak. Haszna nincs annak, mert ha a dinasztia ellen akart volna hangulatot csinálni, ebben nem volt eredménye. Végül is az emberek meguntak találják a panaszt, s már azért sem hisznek az igazában, mert örökösen emlegetik.

Boldog Tirol, — amelyet a bőkezű természet ezer szépsége mellett az uralkodó kegyességével ajándékozott meg a sors. Szegény Magyarország, amely nagy nemzeti ünnepei idején, a

Melitta boszuja.

Irta: Lla.

— Az asszony lefelé indult a veranda lépcsőin, de a második lépcsőnél tévővázva megállt.

— Nem megyek... Nem teszem nevetségessé magam. Az a leány csak nevetne rajtam, de meg nem értene...

És ezzel visszafordult. A verandán egy asztalon szép rózsacsokor illatozott. Egyet kiszakított közülök és a hajába tűzte, de csakhamar fájdalmas felszisszenéssel dobta le onnan, mert odakünnről hangos, üde leánykacaj ütötte meg fülét.

Valahányszor ezt a leánykacajt hallotta, az arca különös változáson ment keresztül. A szeméi kiduzzadtak, homloka körül sötét, félelmetes vonások képződtek, az ajka szögletében pedig mély keserűség vonaglott.

Az üde leánykacajra a szobába szökött és a csipkefüggönyön keresztül figyelte a leányt. Az ablakok egy nagy virágos kertre nyíltak és e kertben időzött legtöbbet a leány. Most másodmagával volt. Egy alig husz esztendősi fiu szaladt a nyomdokában kipirulva, elfogultan. A leány pedig pajkos fürgeséggel szökött egyik bokortól a másikhoz és ugylátszik nagy mulattatására szolgált a fiu elfogultsága, mert olyan jóízűen kacagott, hogy belé-harsogott az egész ház.

Az asszony pedig elszorult félegzettel állt a függöny mögött és mialatt a jelenetet szem-

lélte, mindnagyobb felháborodás fogta el és csak nagynehezen tudta legyőzni, hogy ki ne szaladjon a leányhoz és a szemébe ne vágja:

— Miért bolondítja az öcsémet? Hogy ezzel tisztázza a „látszat”-ot, hogy elhárítsa azt a „kételyt”, mely tulajdonképpen kacérságának forrása...

— Melitta! Édes Melitta, mikor leszek teljes tudatában annak, hogy szeret?... Most egyedül vagyunk, mondja ki már a biztató szót...

— Az alkonyat csöndjében tisztán hallotta az asszony a fiu eskedő szavait.

— Én a bolondulásig rajongok magáért Melitta!... Nos, nem felel? Engedje meg... engedje meg édes Melitta, hogy megcsókoljam a kezét...

A leány enyelegve nyujtotta a fiu felé kezét és mialatt ez remegve érintette ajkát a bársonysima kézhez, a leány balkezevel hősies bátorsággal markolt a fiu koronafekete hajába és nevetve mondta:

— Maga gyerek...
A asszony most felrántotta az ablakot, szeméi szikráztak, a keble hevesen zihált a mint lekiáltott:

— Odön!
A leány abbahagyta a kacagást és mindketten meghökkenve tekintettek fel.

És az asszony alig várta, hogy szemtől-szemben álljon a fiuval. Hogy szavakba öntse azt a szóáradatot, mely már hetek óta ott vibrált ajkán. A fiu nemsokára megjelent a hívó

szóra, a leány szintén hazament. Egy házban laktak.

— Odön, — kezdte feldult hangon az asszony; de még ideje volt jókor visszazívni mindazt, ami ott égett ajkán. Nem! Nem a fiut illetik a szemrehányó szavak. Ő a legártatlanabb a dologban. Azt a kacér leányt kell megleckéztetni, annak a szemébe kellene vágni egyszer a tiszta igazságot. Gyűlölte teljes szívével és ravasz, szivtelen teremtésnek ismerte

Volt is erre oka!...

Csöndes, lassu harcot vívott e két nő. A leány konokul, győzelmének biztos sikerében vitte a hős szerepét; az asszony külsőleg erősnek látszva, de összetört lélekkel türte a leány hatalmának nagyságát.

Egy vasuti töltés mentén állt a ház, melyben laktak. Egymásra voltak utalva, együtt voltak mindig. Pedig érezték, hogy a lelki harmónia nem összpontosul náluk. Különösen az asszony érezte ezt, aki többet foglalkozott képzeletben a leánnyal. A leány, bár érezte, hogy az asszonyban „barátra” nem találhat soha, mégis minden szabad idejét mellette töltötte. Mulattatni próbálta az asszonyt, mindenféleképpen kedveskedett, pedig alapjában véve nem szívesen tette ezt. És hogy miért kedveskedett mégis? Erre hamar rájött a asszony. S amikor rájött erre, megkezdődött a nagy harc, mely zajtalanul, némán vívódott le lelkében... Mindnagyobb mérvet öltött nála a felháborodás, melynek csak a fájdalma volt nagyobb...

dinasztia részvétele nélkül olyan, mint a férj, aki örökös szalmaözvegység idején ünnepli meg az aranylakodalmát.

Akik legtöbb adót fizetnek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 28.

Most állították össze a városházán aradi, legtöbb adót fizetők névsorát, amelyet alább közlünk. Ebből a névsorból állítják aztán össze a virilistákat.

A névsor a következő:

Neuman Testvérok gyáros 61713-01, Ortutay Béla és Társa háztulajdonos 7238—, Hermann Gyula háztulajdonos 6450-49, Csánk Lajos és neje háztulajdonos 5471-39, Andrányi Károly háztulajdonos 4783-86, Andrányi Károly és fiai vaskereskedő 1404—, Bing Vilmos háztulajdonos 5100-90, Dengel Lajos és Rezső háztulajdonos 4990-80, Dengel Rezső kereskedő 4344-60, Reinhart Gyula és testvére butorkereskedő 4148-80, Fischer Erzsébet háztulajdonos 4510-40, Lengyel Lőrinc cég butorgyáros 4067-79, Domány József háztulajdonos 3877-85, Gutzjahr Mihály földbirtokos 3842-17, Steiner Vilmos háztulajdonos 3632-10, Sles Armin kereskedő 3601-96, Kotsis Lajos és neje háztulajdonos 3513-86, Müller Gyula vaggongyári igazgató 3518—, Bogdán Virgil dr. és neje háztulajdonos 3605-40, Veiler Rezső és neje háztulajdonos 3201-54, br. Bohus Zsigmond és László háztulajdonos 2820-30, Wittmann Károly háztulajdonos 2774-12, Weisz Márk gyáros 2631-77, Tóth József háztulajdonos 2597-63, Goldschmidt Mihály cég kereskedő 2582-10, Goldschmidt Miksa háztulajdonos 2665-51, Goldschmidt Miksa és Sándor háztulajdonos 2665-51, Szalay Antal háztulajdonos 2574-83, Weisz Dávid és neje kereskedő 2566-91, Spitzer Ignác örökös háztulajdonos 2464-16, Csatári Frigyes háztulajdonos 2462—, Bing Edéné és fia kereskedő 2448-19, Kristyóry János és neje háztulajdonos 2391-10, Havas Béla háztulajdonos 2352-92, Tedeschi Viktor háztulajdonos 2302-90, Lengyel Tivadar kereskedő 2205-62, Kremer József és neje keresk. 2256-85, Vas Mátyás és neje háztulajdonos 2251-30, Schwarcz Hermann és Adolf háztulajd. 2187-40, Nesnera Aladár és neje háztulajdonos 2129-72, Odray Antal és neje háztulajdonos 2125-20, Kneffel Lajos és neje kereskedő 2123-49, Piek Ernő kereskedő 2111-20, Lócs Rezső és neje háztulajdonos 2060-25, Kronstein Vilmos és neje háztulajdonos 2035-86, Gál Ferenc háztu-

lajdonos 2009-05, Hajós Árpád és neje gyógyszerész 1998-90, Almaj Olivérné háztulajdonos 1994-80, báró Nopcsa Elekné háztulajdonos 1936-90, Goldschmidt Sándor háztulajdonos 1918-40, Glück Zsigmond mészáros 1899-95, Verbos Adámné háztulajdonos 1884—, Prokucez Emil háztulajdonos 1820-25, Wanitschek Ferenc háztulajdonos 1761-63, Darányi János dr. háztulajdonos 1751-21, Deutsch Fülöp és Aurél kereskedő 1728—, Szabó Albert kereskedő 1716-46, Reisinger Ferenc és Sándor házt. 1711-30, Mairovitz Mór házt. 1691-80, Freud Fülöp házt. 1669-52, Hármory László dr. házt. 1650-76, Kremmer Alajos házt. 1647-25, Mayer Miksa háztulajdonos 1646-40, Bonts Döméné háztulajdonos 1639-20, Urmánczy János háztulajdonos 1599-97, Dobiaschi József gyáros 1594-97, Wadovszky Gusztáv kereskedő 1585-34, Scherhag Jakab háztulajdonos 1573-97, Polónyi Gézáné háztulajdonos 1570-20, Stengl Ignác háztulajdonos 1525-20, Müller Gyula háztulajdonos 1523-20, Vásárhelyi Janka háztulajdonos 1519-35, Heinrich Sándor bankigazgató 1515—, Heitz Nándor dr. háztulajdonos 1472-50, Rozsnyay József gyógyszerész 1467-17, Farkas Sándor háztulajdonos 1462-42, Braun Gusztáv vendéglős 1441-70, Marek Samu háztulajdonos 1437-49, Szelle Józsefné háztulajdonos 1434-67, Lészay Sándor háztulajdonos 1425-11, Bolyos István földbirtokos 1419-15, Vajda István ügyvéd 1597-80, Fábry Sándor dr. igazgató 1355-40, Oravetz Miklós fakereskedő 1337-90, Ring Lajos gyógyszerész 1324-70, Schwarcz Jenő dr. ügyvéd 1310—, Polónyi Ferenc háztulajdonos 1304—, Mülek Lajos dr. közjegyző 1257-03, Steiner József építész 1255-55, Vannay Gusztáv háztulajdonos 1252-80, Heim Bertalan háztulajdonos 1250-08 koronában értendők.

Elfogott lélekkufárok.

A tanító eladott lánya.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 28.

Az Aradi Közlöny mai számában rövid jelentést közöl arról, hogy Nagyváradon elfogtak egy hírhedt leánykereskedőt, aki magyar leányokat Boszniába szállított. Most éppen akkor fogták el, amikor egy brassói tanító 12 éves leányát akarta külföldre cipelni. A lélekkufár üzemeiről még ezeket jelentik:

(A gyanus kisasszonyok.)

A bünszövetkezete: tegnap délelőtt a véletlen játszotta a nagyváradai rendőrség kezébe. Déli egy óra tájban a Rhédey-kert fái alatt Kis-

Zsigmond rendőrnek feltűnt három csinos fiatal leány. A lányok egy gyanus külsejű emberrel sétáltak a parkban és láthatólag menekültek az emberek elől. A rendőrnek az az szurt szemet, hogy a küönös társaság an egy urias öltözötű félénk leányka is van. A rendőr igazolásra szólította a furcsa társaságot.

Mikor a rendőr a fiatal ember elé lépett, az zavartan menekülni akart, a lányok pedig szétfutottak. Ez még jobban megerősítette a rendőr gyanuját és a lányok kíséretét szigorúan vartatára fogta. A fiatal ember sok tévovázás után azt mondta, hogy Füredi Kornélnak hívják. Kolozsvárról jöttek és Boszniába utaznak. A városban csak átutazóban szállottak ki és esté tovább fognak utazni. Közben folyton elmentmondásokba keveredett. A rendőr felszólította őket hogy jöjjenek vele a rendőrségre. A lányok kétségbeesve tiltakoztak, de a rendőr sejtve, hogy jó fogást csinált, erőlesen követte, hogy kövessék a rendőrségre.

A bekísért idegenek Becsey Ignác rendőrmester előtt már részletesebben vallottak. Az egyik lány Gál Sándornénak vallotta magát s azt erősítette, hogy az urával utazik Boszniába. A rendőrmester igazoló írásokat követelt, de egyikük sem tudott egyebet felmutatni, mint a vasuti jegyet.

— Mi keresni valójuk van Boszniában? — faggatózott az őrmester.

— A sógoromhoz utazunk felelte az asszony. Ez az ur vezet bennünket.

Ki ez az ur?

— Füredi Kornél utazó vagyok — válaszolt az idegen.

— Hát az ura hol van? — kérdezte Becsei az állítólagos asszonytól.

— A vasuti állomáson vár reánk.

(Letartóztatott lélekkufárok.)

Becsei őrmester e vallomás alapján rögtön a pályaudvarra sietett, ahol a harmadosztályú váróteremnek folyosóján már ideges türelme lenséggel várakozott egy gyanus fiatal ember.

— Ön Gál Sándor? Toppant eléje a rendőrmester.

A meglepett ember rémülten hebegett a nem tudott érthetően felelni.

— Ön Kolozsvárról lányokat szállít Boszniába — folytatta az őrmester.

Én csak szíve ségből utazom velük.

— Hát ön is Boszniába utazik?

— Oda készülok.

— No akkor jöjjön előbb a rendőrségre.

A leleplezett leánykereskedő kétségbeesetten védekezett és tiltakozott a letartóztatás ellen, de mire a rendőrségre értek, lassan mindent bevallott. Előkerültek a lányok írásai is és kiderült, hogy a három nő Zombori Anna, Radó-

A nő hamar megérzi a veszélyt. A nő lelke páratlanul finom sejtelem-szálakba van burkolva és ha egyszer e sejtelem-szálak rezgésbe jönnek, csöndesen, de annál fájdalmasabban felébred nála: a gyanu.

Igy volt ez az asszonynál is. Mihelyt a sejtelem megremegette szívet, tapogatózni kezdett lassan, észrevétlenül. Elfogultan, tévovázva kezdte ezt és küzdött magával, nehogy a legcsekélyebb jel is árulója legyen, hogy mi vonul végig bensőjében. Hátha csak rémliátomás az egész? E gondolattal akarta lecsillapítani magát, de midőn alaposabb megfigyelés alá vett minden apróbb nüanszot, rájött arra, hogy a sejtelme nem csalta meg és az a lány az ő urával kacérkodik...

Igaza volt. Melitta nem hiába, hogy a s iniskolát látogatta, ő is azon könnyelmű leányok közé tartozott, akiknek szent meggyőződésük, hogy az élet csak akkor szép, ha holmi kalandos epizódok vonulnak fel benne... Az ilyen leányt nem a meggondolt józanság, hanem inkább valami nyughatatlan vágy uralja, mely örökösen feleségizva tartja a fantáziát, ahol egy gondolat körül összpontosul minden: Szeretni, szeretni... Es Melitta hűen követte ezt.

Szeretni akart. De ezzel nem a szívet, hanem nyugtalan kacérságát, csapongó kedélyét elégítette ki. Légyen az bárki, de valakivel szemben utat kellett nyitni kacérságának. Mert hiába! az élet a maga valóságában — zord, rideg. És Melitta élni akart. Élni és az élet előtte csak úgy volt szép, ha érvényesíteni

tudta csábító kacaját, csalfa kacérságát. És a falusi csöndben akadt egy férfi, akit megbabonázott ez a kacaj, akit elszédített a leány szabad temperamentuma. Melitta tudta ezt. Tetszett neki, roppant mulatságos volt előtte, hogy egy olyan férfit tudott hatalmába keríteni, akinek — felesége van. Hogy mi lesz ennek a vége? Arra nem gondolt. Az üres lelkü teremtesek a jelen boldog perceiben két miliméterrel sem látnak tovább. Ok szeretnek szív nélkül, minden gondolkozás nélkül.

Ez a szerelmi epizód a nős férfi és Melitta között két hónapja húzódott már... A leány különben állandóan a fővárosban tartózkodott, ahol a szini iskolát látogatta, de pesti szokás szerint minden nyáron eljött „nyaralni“ vidéken lakó özvegy nagynénijéhez.

Melitta úgy akarta vinni a szerepét, hogy az asszony előtt a legparányibb gyanu se merüljön fel és épp ezért eszköznek akarta használni az asszony öcscsét, Ödönt. Úgyes raffinériával bolondította magába Ödönt, aki sokkal érelemből volt még, mintsem hogy a ravasz leány játéknak nyíljára jöjjön...

De az asszony rájött erre. Rájött és mind nagyobb hullámokat kavart fel benne a felháborodás, ami később erős fájdalommal változott. Tudta, érezte, hogy közte és ura között áll egy harmadik, aki egyebet sem tesz, csak pusztít, robbol... Felzavarta ez nyugodt családi otthonukat. Eddig a megelégedés és nyugalom honolt házukban, férje közlékeny volt vele szemben, de amióta ez a „harmadik“ megjelent

közöttük, a családi béke nagyon pánikál... Ha nyájasan beszélt a férjéhez, ez egykedvűen vette szavait, zárkózott lett vele szemben. De annál jobban kereste az alkalmat, hogy esténként, mikor az asszony a ecsemőjét altatta, együtt legyen Melittával. És míg az asszony benn altató dalt dudolt a babusnak, lassan peregték le könnyei a baba fehér arccsokjára. E könyeket azok a sut egásszerű hangok csalták szemébe, melyek lassan, titokzatosan szűrődtek be hozzá a verandárról. A férje és a kacér leány titkos csevegése volt ez...

... Történt egyszer, hogy a férj a késő hajnali órákban jött haza. Az asszony nem tudta mire vélni késői elmaradását és álmatlanul virrasztott a baba ágya mellett.

— Te még ébren vagy? kérdezte az asszonytól egykedvűen, mikor hazatért.

— Sándor, hol maradtál ily soká? A nyugtalanságtól agyencsigázva várlak... Már majdnem az ájulás környékez.

A mindig figyelmes, tapintatos férj nyugodt hangja, most irányt változtatva kicsinylőleg szólt:

— Ti asszonyok egyebet sem tudtok, mint nyugtalanokodni...

De nézd, kérlek Sándor, ez nem csoda... Szokatlan a te elmaradásod... Hol voltál?

— A kíváncsiság még épen főtulajdonságok...

De Sándor! A helyett, hogy egyenes, nyílt választ adnál kérdéseimre, szemrehányásokat ille sz.

Erzsi és Oltyán Anna. Egyik sem több 18 évesnél Radó Erzsi és Oltyán Anna kolozsvári illetőségű. Zombori Annát pedig Brassóból szállították.

Kiderült, hogy a férfiak Zasztera József bileki mulatótulajdonos ügynökei, akik állandóan szállítják a magyar lányokat Boszniába.

Nagyváradra reggel érkeztek és itt beakarták várni a Budapest és Szeged felől érkező újabb szállítmányokat és az esti vonattal Kolozsvárról érkező Zasztera Józsefet is, hogy aztán együtt folytathassák utjukat Bilek felé. Bevallotta végre azt is, hogy a lányokat hazug ígérekkel csalogatták pénztárosnőnek és színésznőnek Boszniába. A szélhámos ügynökök minden lányért fejenként 75 koronát kaptak Zasztera Józseftől. E vallomások alapján a lányokat és az ügynököket letartóztatták és a rendőrség fog ázában különíteték el őket.

(A főnök ur hurokra kerül.)

Gál Sándor vallomása alapján a délután érkező kolozsvári vonattal kellett Nagyváradra érkeznie Zasztera Józsefnek, a bileki mulatótulajdonosának. Mint ő nevezte: a főnök urnak. A rendőrség tehát figyelemmel kísérte a délután Kolozsvárról érkező vonatokat. A 4 óras kolozsvári személyvonattal csakugyan megérkezett Zasztera József a feleségével, Buzafy Zsuzsánnával és Német Juliska 12 éves mosztári kisleánnyal. Kelemen rendőrelőőr mindjárt felismerte a kitűnő férfiut és igazolásra szólította.

A pályaudvaron élénk feltűrést keltett az elegáns briliáns gyűrűs Zasztera József heves tiltakozása a rendőr gyanuja ellen, de mikor az előőr eléje tárta a helyzetet, a furfangos leánykereskedő másképp akart szerencsét próbálni, hogy valamiképp kiszabadulhasson a kelepceből. Husz koronát ígért a nyomozó rendőrnek, ha futni enged. Kelemen azonban kocsiba ültette a finom házspárt s negyedóra múlva együtt volt az egész társaság a rendőrségen.

Zasztera beismerte, hogy a bileki mulatójába akarta szállítani a lányokat, de tagadja, hogy üzletszerűen kerítéssel foglalkozna és hogy egész Bosznia területére ő szállítja a hungarákat. A lányok azonban elárulták, hogy a főnök ur emberei állandóan csalogatják a magyar lányokat Boszniába. Mesés szerződéseket ajánlanak, hogy színésznőnek és pénztárosnőnek szerződtesse őket. Most is azért szálltak ki Nagyváradon, hogy az éjjeli gyorsvonattal Budapest felől érkező többi lányokat is megvárják és másnap utazzanak Boszniába.

(Beszélgetés az áldozatokkal.)

A rendőrség fogházában az újságírók felkeresték a leánykereskedők karmaiba került

fiatal leányokat. A három leány között egy feltűnő szépségű intelligens úri leány is van, akit a kalandvágy sodort a rettenetes helyzetbe. Zombori Annának hívják. Brassói tanítónak a leánya. A tapasztalatlan fiatal teremtes elmondta, hogy színésznő akart lenni, de a szülei elleneztek s ezért megszökött hazulról s Kolozsváron a szállodában jutott Gál Sándor karmaiba, aki azzal hitette, hogy Boszniában primadonnának fogja szerződtetni.

— Egész mostanáig abban a szent hitben voltam — beszélte a kisírt szemű szép barna leány — hogy tényleg valóra váltak az álmaim.

— Hát nem vette észre, hogy leánykereskedők hálójába került?

— Nem is gondoltam erre. Hisz oly udvariasak voltak velem szemben, s ez az ember, aki kísért, oly csillogó képet festett elém, a jövőmről, hogy vakon hittem. Csak itt ébredtem a szörnyű valóra.

A koldusgrófnő.

Kérvény a királyhoz. — Tíz korona havi segély.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 2.

Budapest székesfőváros polgármesteri hivatalába ma egy összetöppördött anyóka ment fél a lányára, egy sovány, beteges nőre támaszkodva. A polgármestert kereste és egy csomó irást szorongatott a kezében.

— Mit akar? Ki maga? — tudakolták tőle a polgármester előszobájában.

— Gróf Haller Oszkárné vagyok, — mondta — ez meg itt a lányom.

Nem akarták elhinni s azt gondolták, hogy a kopottasan öltözött nő megtévelyodött.

— Ne nézzenek rám olyan különösen, — motyogta az öreg asszony — én csakugyan grófnő vagyok. Itt vannak az irásaim. Itt van az az okmány is, amelylyel a nagyságos polgármester ur arról értesít, hogy havi tíz korona segélyben fogok ezután részesülni.

Az öreg néni előszedte az okmányait és kimutatta, hogy ő csakugyan az a mánás asszony, akinek mondja magát. Azt is nyomban dokumentálta, hogy neki most már jogosan kijár havonként tíz korona segély, mert a főváros annyit megszavazott számára. Az illetékes hatósági személy kiállította számára a tíz koronáról szóló utalványt, amelynek alapján a

pénztárnál fölvette az összeget, azután eltipelt. Egy hírlapíró azonnal fölkereste a szegény grófnőt, hogy megtudakolja, mi módon jutott ilyen nyomorba? A koldus asszony a következőket mondta el regényes multjából:

— Nagyon gazdag volt az én uram, vagy harmincöt esztendővel ezelőtt. Amikor meghalt, én, mint tapasztalatlan és fiatal asszony, nem akartam a birtokommal bajlódni. Rengeg birtokaim voltak Erdélyben. Borszék-fürdő is beletartozott a birtokomba. De én tulakartam adni a birtokaimon és a legelső vevőnek, Giacomuzzi Virgilnek eladtam kettőszáz forintért. Akkor nagy pénz volt kétszáz forint, különösen nálam, aki nem ismertem a pénz értékét.

A szegény mánásasszony ezután elpanaszolta, hogy a kétszáz forint hamarosan elfogyott s miután könnyen gondolkozó nő volt, hát felcsapott színésznőnek.

— A kis lányommal — mondta — nagyon sokat nyomorogtam a színipályán. Szeredai Margit néven szerepeltem a vidéki színtársulatoknál. Évtizedekig szenvedtem. A leányom, Etelka közben felnevelkedett és minthogy ő is nagyon romantikus hajlamu hölgy volt, hát beállott szintén színésznőnek. Szegény szép leányom, nem tudunk boldogulni. Nem vittük többre a segédszínésznőségénél. Beleöregedtem és belefáradtam ebbe a nagy küzdelembe. Feljöttem Pestre és itt a rokonaimtól, meg régi ismerőseimtől kaptam néha pár forintot.

Elmondta azután, hogy régi ismerőséhez, Wenckheim Béla grófhhoz fordult s arra kérte, eszközöljön ki a királynál évi segítséget. A gróf mindent elkövetett és néhány év előtt meg is kapta a királytól az évi 400 korona segítséget. Ezt két évig kapta. Akkor ismét anyaszínésznőnek alkalmazták a vidéken, s ettől fogva elvesztette a királyi segítséget.

Fél év előtt ismét a fővárosba került, ahonnan újra a királyhoz fordult segedelemért. Hosszu kérvényében többek között ezeket írta:

Az éhhaláltól ment meg felséges uram, ha segít rajtam. En vagyok a legutolsó sarja a Ringsmaul grófoknak. Egyik ősom egy alkalommal I. József császár életét mentette meg. Akkor az udvartól nagy kitüntetésben is

Az asszony kíváncsisága nem lett kielégítve, amennyiben a férjnek nem volt kedve beszámolni elmaradásának okáról.

Csak harmadnap tudta meg, honnan tért haza oly későn a férje.

A közeli városban lakó barátnőjétől egy levelet kapott, aki „tapintatoan” közölte vele, hogy a mult napokban a városukban egy nyári mulatság volt, ahol a férjét rendkívül rózsás kedélyben látta és egy szőke leánnyal mulatott egész idő alatt...

Az asszony most már nem tudta indulatát fékezni. Ki kell fakadnia. Ha ez így tart tovább, beleőrül... A férjével szemben akarta megkezdeni az ostromot, de meg volt annyi tudata átgondolni azt, hogy ezzel nem érne célt. A leánnyal kell szembeszállni! Bátran, határozottan. A harc némán nem tarthat tovább, mert akkor egyedül ő lesz az elkarhozott. És valami erős, megingathatatlan bátorság szította egész lényét, amint egy napon sötét tekintet el így s őlt Melittához:

— Kérem kisasszony, én régen figyelem magat! Régen tisztában vagyok Önnel és elismerem, hogy maga a legnagyobb bűvész a földön...

Melitta, akit teljesen váratlanul értek a szavak, csodálkozva ismételte meg:

— Bűvész vagyok?

— Igen — vágott vissza élesen az asszony és szeméi rémesen szikráztak. Szemfényvesztő ügyességét azonban nálam nem találta el...

— Tessék? — kérdezte megszeppenve Melitta és az arca elhiványult.

— Kíváncsi a szavaimra?

— Igazán az vagyok. Nem értem Önt...

— Kérem! Ha nem értett meg, én beszéllek... Már rég az ajkamon égnek e szavak. Először is arra akarom kérni, hogy ne bolondítsa az én Odón öcsémet. Ez az ártatlan fiu nem tudja, hogy az életben mily bűvészkedéssel állhatnak az emberekkel szemben... Ez a fiu nem tudja, hogy... nem tudja... de én tudom...

— Mit? — kérdezte megcsukló hangon, színeket játszó arccal Melitta.

— Hogy mit? Ez a fiu nem tudja, hogy maga játékot űz vele, hogy ő csak eszköz, melynek segítségével egyesek burkolni szeretnének tulajdonképpen ravaszságát... Ez a fiu szentül hiszi, hogy miatta sejtlenkedik itt örökösen a lakásomban, én azonban tisztán látok mindent... Előtte nem titok... Nincs az a titok, amit az asszonyi szív meg nem érezne... És hogy miért hallgattam eddig? Azt hittem, hogy egyszer megjön már a kisasszony esze. Vártam, hogy észre tér... Aztán meg sokkal tapintatosabb akarom lenni, semhogy burkolatlanul a kisasszony szemébe vágjam az igazságot. De miután azon a mulatságon olyan nagyszerűen mulattatta az uramat, hát nem birtam tovább kiadni magammal... Mert elvégre megbocsát kisasszonyom, én hites felesége vagyok az uramnak és e szerint jogom van hozzá... Csak belátja ezt a kisasszony? Miért bolondítja hát

öt? Nem fél? Nem rettent vissza az a gondolat, hogy ezzel bünt követ el? Vagy azt hiszi a kisasszony, hogy mivel a sors szebb külsővel áldotta meg, mint engem, hát mindenkivel szemben szabad a kacérkodás? Én nyolc esztendeje hűséges hitvese vagyok az uramnak, nyolc esztendő óta soha a legkisebb nézeteltérés nem volt közöttünk... Nem hiába, hogy a színpadra készül, de igazán csak oda való a viselkedése, nem pedig ide a csöndes falusi magányba, ahol a kacérság nehezen talál ki-elégítést. Miért zavarta fel nyugodt életemet? Miért bolondítja az uramat?... Hát nem tud józanul gondolkodni? Nem érzi, hogy rettenetes vétkeket követ el ezzel?

Melitta, aki épp a veranda lépcsőjén állt, megsemmisülve, hebegő ajakkal hagyta maga felé zudítani a szavakat. Szédület fogta el. Minden szó az ajkára fagyott...

Miképp vélekedhet aztán az ilyen lány felől az ember? Jó véleménynyel semmiessel sem lehet... Már megbocsát, de ez nem tisztességes dolog... Igazán nem tisztességes...

Melitta csak nyelt, mindent elnyelt... Talán érezte a szavak igazságát és így hamarjában bizonyára nem tudta, hogy mily formában adja rá a választ. Mikor leért a veranda lépcsőin, visszafordult és fenyegető tekintettel, gunyos hangon csak ennyit mondott:

— Asszonyi rémlátomás...

Többet nem szólt.

Egy hétig nem is látta a leányt. Ez idő alatt az asszony sokat foglalkozott magával.

részesült. Erről megvannak az összes okmányok. Most ennek el- lenében csak azt kérem felséges uramtól, hogy ne hagyjon éhen elpusztulni leányommal együtt.

Ennek az alázatos és könyörgő hangu ké- relemnek nem lett fogantatja. A kabinetirodától leküldték a kérvényt a belügyminiszterhez, aki viszont áttette a dolgot a székesfővároshoz. Ott értesítették a koldusgrófnőt, hogy nem számí- hat többé királyi támogatásra, mert egyszer már elvesztette arra a jogot, amikor ismét szí- nésznővé lett.

— Azonban némi segélyre számíthat a fő- város részéről — irták neki — ha beszerzi a teljes vagyontalanságról szóló okiratot.

Ezt a szegény grófnő meg is szerezte és a fővároshoz fordult segélyért. Erre a kérelemre szavaztak meg aztán neki havi tíz korona se- gélyösszeget.

— De majd leszek még én újra gazdag, — mondta a rongyos vén anyóka. — Nem hagyom a birtokaimat. Az ügyvédem által meg- indítatom a pört a birtokaim visszaadása ér- dekében. Mondták nekem jogtűdősök, hogy az ősi birtokot nem lehet el herdálni. Az enyém pedig ősi birtok és így a bíróság bizonyosan vissza is fogja azt nekem adni Giacomuzzi Virgiltól.

Tolvaj földbirtokos.

Aki a szőlőket lopja.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 28.

Szokatlan büntügy foglalkoztatja most a miskolci rendőrséget. A szőlőkben már régen nagyobb lopásokat fedeztek föl. Most tetten ér- ték a tolvajt, aki nem más mint egy *ismert földbirtokos és közéleti férfi*. Az esetről ezt jelentik: A mikol-avasí szőlőkben alkalmazott vincellér szomorúan konstataulta, hogy a gyü- mölcsösöket rendszeresen dézsmálják; valóság- gal megkoppasztják a fákat. Hiába figyelt, hiába kutatott, nem tudta a tolvajt rajtacsipni, még csak a nyomára sem tudott jutni.

Különösen az özv. Máhr Károlyné szőlő- jében okoztak nagy károkat, úgy hogy a szőlő-

birtokosság nem győzött panaszt tenni. Meg- vádolták a vincellért, hogy nem teljesíti a kö- telességét és megfenyegették, hogy elcsapják. Különösen erélyes volt az egyik szőlőbirtokos, egy miskolci közéleti férfi, aki csúnyán le- szította a vincellért. A szegény ember sirva erősködött, hogy bizony ő vigyáz és egész éjjel lesben áll, de mintha csak ördöge volna a tol- vajnak, nem tudja elcsipni.

Közben a gyümölcsösöket tovább fosztogat- ták, mire a vincellér elkeseredésében kijelen- tette, hogy ő nem bírja tovább és inkább ott hagyja a szolgálatot. El is ment és fogadtak helyébe egy másikat. A gyümölcslopás csak tovább folyt. Az új vincellér furfangos matyó ember volt, ki erősködött, hogy majd végére jár a dolognak.

Szavát is állotta. Éjjelenként más és más gyümölcsösben lefeküdt a fübe és úgy leste, mikor jön már a tolvaj. A minap végre tü- relme meghozta a várva-várt eredményt.

Amint éjfélkor a füben meglapulva figyel, egyszer csak látja, hogy egy ember közeledik, hátán egy kosárral; a legnagyobb tájékozott- sággal a legszebb körtefához megy, megrázza amugy istenigazában, mire tizesével potyog le a gyönyörű érett körte, melyből egy is csak- nem felkilót nyom. A vincellér csak vár; hagy- ja, hogy a tolvaj jól megrakja kosarát, miköz- ben fejcsóválva mormolgatja magában:

— Mennyi kár la!?!... Mennyi kár la!?!...

Mikor azonban a kosaras ember megindul nehéz terhével, odaugrik s torkon ragadja.

— Nesze körte, te gazember! Nesze! — és minden szónál nagyot vág a tolvaj fejére.

A következő pillanatban azonban a sze- gény vincellér majd hanyattvágódott ijedtében. Az egyik *közismert szőlőbirtokost ismerté fel az elfogott tolvajban*, aki — mint fenn- tebb irtuk — gazdag ember, ismert közéleti férfi Természetesen az szintén megdermedve állott a vincellér előtt és könyörgött, hogy hallgasson, megtéríti az összes gyümölcslopá- sokat. A vincellér azonban nem tágitott, kö- zölte a szőlőtulajdonosokkal, akikkel most a tolvaj új tárgyalásokat folytat, hogy elálljanak a feljelentéstől. A szőlőbirtokosok több évi ká- ruk megtérítését követelik.

Órák hosszáig álldogált a tükör előtt és figyelte arcának vonásait. Valami újat, valami szépet szeretett volna felfedezni magán... Magas nyaku, egyszerű pongyolái helyett lenge, csipkés háziruhákat öltött magára, a nyakát szabadon hagyta és rózsaszín korál kötött oda. A haját féltő gonddal ápolta és el nem mulasztotta volna, hogy virágot ne tűz- zön a hajába... Tetszeni akart az urának!

— Melitta beteg — ujságolta egy nap lehangoltan Ödön. Nagy beteg. Ott ültem egy óra hosszáig az ágya mellett, beszéltem hozzá, alig válaszolt...

Két hét után Melittát egy nagy karosszékre kiültették az udvarra. Rózsaszínű pongyola volt rajta, a haja szétfésülve, hullámosan om- lott le vállaira.

De csodálatos! Melittának csak előnyére vált a betegség. Rózsaszínű ruhájában, vállaira omlott hajával olyan volt mint valami álom- beli tünemény. A vig kacaj helyett az a néma szótlansága csak növelte érdekességét. És min- den este, mialatt az asszony, a férfi és Ödön vacsorájukat fogyasztották a verandán, meg- jelent a karosszékekben ez a tünemény... A férj pedig vacsora befejeztével, mint akit va- lami magnetikus erő vonz, odasétált a beteghez, melléje ült és csöndesen beszélgettek.

Igy ment kilenc estén keresztül.

A tizedik napon egy alkonyat felé kocsi állt meg a ház előtt. Az asszony künn állt a verandán és látta hogy Melitta podgyászait rakják a kocsira. Teljesen egyedül volt odahaza. Ödön és a férje sétatocsizást tettek. Az alko-

nyat homályában egyszerre mint valami álom- kép megjelent előtte Melitta a régi vidám arccal. Teljesen utra készen volt. Szemeiből gúnyos fény lövelt az asszony felé és mint aki nem retten vissza semmitől, bátran, ravasz, boszu- álló hangon vetette oda az asszonynak:

— Ön napokig küzdött magával, míg „sze- membe vágta“ az igazságot. Ha ön olyan nyílt velem szemben, miért is burkolná én az igaz- ságot? Én is nyílt leszek... Majdnem három héten keresztül nem látott itt a közelemben. Be- teg voltam... Ez a betegség azonban csak tettetés volt. Csodálkozik ezen? Ja, módomban van a színészkedés, hát tehetem... És nagy- szerűen sikerült is a szerepem. Mesés volt! Mert férje uracskája minden hívó szó nélkül odatelepedett mellém betegségem ideje alatt. És milyen féltő gonddal legyezgetett! Nem mentem én magukhoz, jött ő hozzám... Lássa? Most legalább biztos tudatában vagyok annak, hogy kacérságom győzelemmel járt...!

Az asszony mire szólni akart, már késő volt. Melitta gyorsan elillant az alkonyat ho- mályában. Egy-kettőre a kocsi ugrott és mi- alatt a kocsi nagy porfellegetek kavart fel utána, kacagva gondolt ügyes boszujára.

És a boszu erős volt nagyon... Oly ha- talma volt, hogy az asszony megsemmisülve, összetörve lapult a falhoz és egy mély, nehéz sóhajjal tépte ki hajából az odatűzött rózsát. Idegesen szakgatni kezdte a leveleket és kínos tehetetlenségében minden rózsalevéllal egy-egy átkot szórt a kacér leány után...

A külföld rajongói.

Régi rossz szokása a magyarnak, hogy neki csak az imponál és tetszik, ami idegen. A hazai dolgokat rendszeren a sárgaföldig lecsásorolja, míg a külföldit égis magasztalja. Külföldön jól ismerik ezt a magyar tulaj- donságot s kitűnő kereseti forrásul használ- ják föl. De nemcsak a külföldi portékáért lelkesül a magyar ember, hanem mindazért ami külföldi.

Egy héttel ezelőtt kirándult Münchenbe egy hivatalnokokból álló társaság. Mindössze három napig tartózkodtak a kedves bajor városban. De ez az idő épen elég volt arra, hogy a társaság teleszívja magát idegen impresszióval. Ugyanis mióta a kirándulók visszatértek, semmi sem tetszik nekik ide- haza. Sőt ketten közülök ki is jelentették, hogy amint penzióba mennek, kivándorolnak a külföldre, mert csak ott van kultúra és ott lehet emberséges módon megélni. Valószínű, sőt több mint bizonyos, hogy mire ez a két ur penzióba megy, lelohad a kivándorlásra való kedvük is; de az a tulajdonságuk, hogy többre és jobbra becsüljenek mindent, ami külföldi, megmarad bennük örökre.

Hallgassuk csak meg a magyar embert, ha párisi, berlini vagy londoni utjáról haza- tér, nem-e minden második szavában han- goztatja, hogy az igazi kulturát csak külföl- dőn lehet megtalálni és hogy milyen vissza- maradt állapotban van idehaza még minden. Csak egyszer tegyék ki a lábukat az édes haza határain túl, attól a perctől fogva már lekicsinyelnek idehaza mindent.

Az angol, német vagy francia polgár azért utazza be a világot és gyűjti az im- pressziókat, hogy visszatérve hazájába értéke- sítthesse tapasztalatait. A magyar ember kevés kivétellel azért megy a külföldre, hogy aztán fölényes biztossággal mindent lekritizálhasson, ami magyar. Folyton összehasonlításokat tesz hazája és a külföld között, de nem abból a célból, hogy az állapotokon javítson, hanem hogy föltárja fogyatkozásainkat.

Néhány évvel ezelőtt történt, hogy egy magyar társaság Berlinbe rándult. Mikor már jól megcsodáltak mindent a német főváros- ban, udvarias vezetőjük kijelentette, hogy nemsokára meglátogatja Magyarországot, a melyről már annyi szépet hallott. A magyar társaságnak erre a kijelentésre nem volt sür- gösebb dolga, mint mindazt a szépet, amit a német ember hazánkról hallott, lerombolni. Szégyenkezve bár, de megvallották, hogy kultúra dolgában Budapestet nem is lehet Berlinhez hasonlítani és hogy ne csalatko- zék várakozásában, jóelőre fölvilágosították a németet Magyarország minden fogyatkozá- sáról. Csak természetes, hogy ezek után az a német ember, ha egyáltalán el nem ment a kedve hazánk meglátogatásától, mindent el- fogult szemmel nézett Magyarországon. Hogyisne, mikor a magyarok maguk szólták le a hazájukat.

A minap vonaton utaztam egy magyar társasággal, amely angolországi utjáról tért haza. Az egész uton azt a sok jót és szé- pet sajnálták, amelyben szerintök most már idehaza, ebben a kulturálatlan országban nem lesz részük. Valaminek azonban mégis na- gyon örültek, hogy hazajöttek: a jó magyar konyhának. Ki is jelentették egyhanguan, hogy csakis a magyar konyhán lehet jól- lakni. És a magyar konyha dicséretéből aztán ki sem fogytak.

Szó sincs róla, vannak fogyatkozásai a mi országunknak: de a külföldön sem minden fenéig tejfel. A külföldi azonban tarkogatja és szépítgeti hazája fogyatkozásait s minden alkalommal kiemeli országa jó tulajdonságait. Sokszor voltam együtt külföldiekkel, de sohasem tapasztaltam, hogy a hazáját kritizálta volna.

Illetékes helyen most azzal az eszmével foglalkoznak, hogy Magyarországról ismerető füzeteket adnak ki a külföld számára, hogy fölkeltsék szépségei iránt a közérdeklődést és gátat vessenek azoknak a rágalomnak, amelyeket ellenségeink rólunk a külföldön terjesztenek. Az ismerető füzetnek azonban csak úgy lesz igazán hatása, ha a magyar ember is jobban méltányolja hazája jó tulajdonságait s nem gáncsolja lépten-nyomon az idegenek előtt is.

Népgyűlés

a csepeli katasztrófa miatt.

Tíz halott. — Rendelet a gyárak ellen!

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 28.

A csepeli katasztrófa alkalmával megsebesült munkások közül ma délután ismét meghalt egy fiú. Ezzel együtt az áldozatok száma tíz. Ma izgalmas népgyűlés volt Csepelen.

Mai hireink ezek:

A csepeli tölténygyári robbanás áldozatainak, az eddig meghalt kilenc munkásnak holttestét bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe. A sebesültek közül kettő a Rókus-kórházban fekszik; ezek olyan rosszul vannak, hogy kiszemvedésük az orvosok véleménye szerint csak órák kérdése. A Szent István-kórházban fekvő sebesültek állapota is aggasztó. A halottakat a pestvidéki törvényszék intézkedésére holnap fogják felboncolni. A csepeli munkásság körében a rémület most elkecseregetté változott át. A munkásság a gyári viszonyokon való változtatások megbeszélésére ma délután 3 órára népgyűlést hívott össze, amit a szolgabíró is tudomásul vett.

Ejjel jelenti fővárosi tudósítónk: Ma délután a Rókus-kórházban meghalt David Sándor 25 éves munkás, aki szintén a csepeli tölténygyárban sebesült meg. Ezzel együtt a katasztrófának tíz halottja van. A halottakat holnap délután temetik. A gyár vezetőségének kérésére az elhunytakat Csepelre viszik, ahol nagy fénytel mettetik el őket a gyárigazgató. — Ma délután megtartották Csepelen a bejelentett munkásgyűlést, amelyen 2000 ember vett részt. Először Bokányi Dezső szocialista pártvezér beszélt és élesen támadta a gyár vezetőségét. Kimutatta, hogy a katasztrófát nem a véletlen okozta, hanem az a hajcsár rendszer, amely a gyárban meghonosodott. A beszéd alatt a tömeg nagyon izgatottan viselkedett és az asszonyok gyakran felzokogtak. Határozati javaslatot fogadtak el, amelyben megkérlik a belügyminisztert, hogy a csepeli vas- és fém munkások szervezetét, amelyet ré-

gebben folosztatott, engedje ismét funkcionálni.

Erdekes az a hír, hogy a kereskedelmi minisztériumban rendeleten dolgoznak, amely eltiltja a robbanó anyagokkal dolgozó gyárakban a tizenhat éven alul lévő munkások alkalmazhatóságát.

Készülődés az ősze.

A politikai harcok.

(Politikai tudósítónktól.)

Budapest, augusztus 28.

A legközelebbi időben, már a jövő héten, újra megkezdődik a politikai szezon. Megnyílik a politikának az a nevezetes időszaka, a melyben jobbra vagy balra megtörténik a döntés Magyarország további kormányzásáról ezzel kapcsolatban nemzeti törekvéseink sorsáról, sikeréről vagy kudarcáról.

A nyári pihenés békés kedvében gyorsan eliramlott az a rövid időszak, amelyre, leginkább a király zavartalan üdülésének kedvéért, a koalíciós minisztérium mandátuma meghosszabbított. A terminus elérkeztek a kormány újra és most már végképpen le fog mondani. Mily alakulás, mely férfiak lépnek helyébe? Megmaradnak-e az ügyek élén a nemzet vezérei, vagy pedig zaklató kísérletezésnek lesz kitéve ez a szerencsétlen ország? Tovább folyhat-e a konszolidációnak, az erőki-fejtésnek alig megkezdett munkája, vagy pedig romboló erők szabadulnak rá állami, gazdasági érdekeinkre?

Elegendő okunk van rá, hogy aggodalommal tekintsünk a bizonytalan jövő elé s nincsen senki, aki megmondhatná, milyen fordulatot vesznek a nemzet ügyei ezen az őszen. Maga az ország teljes tájékozatlanságban van, szinte azt mondhatnók, készületlenségben is. Semmi jel, hogy meg fog történni az erők egyesítése. Az a csodálatos reménység, ami Justh Gyuláékat vezeti, még mélyebbé ássa a szakadékat az ország hazafias pártjai között. Történelmi végzetünk látszik megisméltódni. A legnagyobb csapások mindig így érték az országot: alattomosan törtek ránk, mikor erőink szét voltak forgácsolva, fejletlenség, pártosság és meghasonlás osztotta meg a magyarságot.

Egy irányban látunk csak élénk, mohó szervezkedést. A régi rendszer hívei és a Fejérváry-kormány emberei nem hagyták a nyarat kihasználatlanul. A szabadelvű párt nem egyszer fölszólította már Tisza Istvánt, hogy lépjen ki a sikra és támassza föl halottaiból a régi országos pártszervezetet. Várjatok még! — ezelőtt mindig így hangzott a felelet. A jelszó most módosult, így szól: Résen legyenek!

Hieronimi Károly, volt miniszter Lukács László megbízásából meglátogatta Tisza István grófot Geszten. A látogatás négy napig tartott s egyetlen célja az volt, hogy Tisza István grófot a választói joggal szemben elfoglalt álláspontjáról eltérítse, vagy ha ez nem sikerül, megkérje a grófot: tegyen meg annyit, hogy a nemzeti társaskör címén maradék régi szabadelvű párt tagjainak e fontos kérdésben szabad kezet engedjen. A látogatás eredménytelen volt. Hieronimi érvei hatástalanok voltak s Lukács László követte Tisza gróf hajlíthatatlanságáról tett jelentést küldőjének.

A követküldésnek ez a ténye rávilágít tehát arra is, hogy Lukács László királyi megbízatása a nyáron át sem szünetelt, de buzgón folytatott s Lukács híveinek állítása szerint a sikernek biztatásával.

A Westinghouse-gyár bemutatása.

Kész a főépület. — Októberben megkezdik az üzemeltetést.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 28.

A Pécskai-ut mentén, a Weitzer-gyár szomszédságában néhány hét múlva már teljesen készen fog állni Arad új gyára: a Westinghouse-gyár. A főépületen magán már a jövő hónap elején befejezik a munkálatokat és októberben minden valószínűség szerint már üzembe helyezik a gyárat is.

A Westinghouse-gyár, Magyarországnak ez első automobil- és motorszerkezet-gyára, már építésében is magára vonta a szakkörök figyelmét. Különösen felkeltette az érdeklődést a főépület, melyet az építő Fodor és Reisinger-cég modern szerkezettel, teljesen vasbetonból épített. Az Aradi Mérnök- és Építészegyesület értesülvén arról, hogy a szakszempontból rendkívül érdekes vasbeton-épület már készen áll, felkérte az építő céget, hogy adjon alkalmat az egyesület tagjainak és az aradi szakembereknek az épület megtekintésére. Így történt, hogy a vállalkozók ma délelőttre meghívták a mérnök-egyesületet és az aradi szakköröket a gyár bemutatására.

Ma délelőtt fél kilenc órakor volt a bemutatás, melyen megjelentek: Jemnitz Zsigmond budapesti főmérnök, Zielinszky Szilárd dr. budapesti műegyetemi tanár irodavezetője, Mihálys Győző budapesti műegyetemi adjunktus és vasbeton-technikus, Dieker József, az aradi Westinghouse-gyár műszaki igazgatója, Neuschloss dr. építés-ellenőr és műszaki tanácsadó, a Westinghouse-cég megbízottja, Fodor Zsigmond, a Fodor és Reisinger-cég tagja, Takács vasbeton-mérnök, az építkezés egyik vezetője, Virágh Lajos városi főmérnök, Nachtnébel Ödön városi tb. főmérnök, Laczay István, Heinrich György, Merle Géza, Rozvány Pál, Tüdös Béla, Szathmáry Béla, Stengl Andor, Soor Lajos, Dörner János, továbbá Fejes és Okányi főmérnökök és még többen.

Jemnitz Zsigmond főmérnök, Fodor Zsigmond és a Westinghouse-cég képviselői mutatták be az egybegyűlteknak a gyárat. Az épületen és a kifüggesztett rajzokon bemutatták elsősorban a vasbetonszerkezetet. Ugy a boltíves tetőzet, mint az oszlopok teljesen vasbetonból vannak és a modern építészet tökéletes alkotásai. A cement-munkálatoknál az Acsev. gurahonci cementgyárának anyagát alkalmazták, még pedig kiváló eredménnyel, ami annál jelentősebb, mert a gurahonci cementet ez esetben használták legelőször ilyen munkálatnál. Ez a főépület, melyben a tulajdonképeni automobilgyártás és egyéb motorikus készülékek gyártása történik, nagy, amerikai rendszerű csarnok. 60 méter hosszú, 40 méter széles és körülbelül 10 méter magas. A különböző osztályok csak favázlatokkal vannak elkülönítve, úgy, hogy a műhelyfőnök átlát az egész épületen.

A megjelent szakemberek nagy érdeklődéssel hallgatták a magyarázatokat és többször kifejezték meglepedésüket. A vasbetonszerkezet úgy a szilárdság, valamint a meleg és hideg ellen való védekezés szempontjából kitűnően igazgató. Bemutatták a gárást és a gyár igazgatósági épületét is, mely utóbbi főhomlokzata a Pécskai-ut felé néz. A főépület, valamint a gárást központi gőzfűtéssel vannak ellátva. A gyár felszerelése már szeptember hónapban megkezdődik és néhány héttel ezután a gyárat üzembe is helyezik.

SPORT.

Az „Aradi Atletikai Klub“ tiz éves fennállása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 28

Holnap, azaz augusztus 29-én van tiz esztendeje annak, hogy az „Aradi Atletikai Klub“ első alakuló ülését tartotta. Tele reménnyel, a szabadtéri sportok iránt való lelkesedéssel fogott össze egy kisded csapat tiz évvel ezelőtt oly oélból, hogy Aradon a footballt és atlétikát, melyek hódító utjukban ekkor értek el hazánkba, meghonosítsák, megkedveltessék. A fiatal gárda több hónapon keresztül csak mint footballt játszó társaság vergődött nehéz, mostoha viszonyok között, mindennemű egyleti szervezet nélkül, míg végre 1899. évi augusztus 29-ére alakuló ülésre ült össze a társaság s kimondva egyletté való alakulását, címül az „Aradi Atletikai Klub“ címet vette fel.

Még a legvémesebb reményű alapítók is aligha hitték e napon, hogy tiz év alatt oly jelentős tért fog hódítani az egyesület, hogy alakulása tizedik évfordulóját egy oly, minden tekintetben nagy és vezető szerepre hivatott, sikerekben gazdag egyesület fogja megünnepelni, mint a minő az „Aradi Atletikai Klub“.

1899. augusztus 29-én tehát ép ma tizedik esztendeje tartotta meg alakuló ülését az Aradi Atl. Klub, mely életre való működését a következő tisztikarral kezdette meg. Elnök: *Tedeschi Viktor*, alelnök: *Kádas Tihamér*, titkár: *Koller János* (meghalt), kapitány: *Matusik Márton*, majd később *Székely Károly* pénztárnok: *Wiener Gyula dr.*, majd később *Bogsán Károly*, jegyzők: *Losonczy Zoltán* és *Pösch Dezső*. Választmány: *Kopár Ferenc*, *Kormos Sándor* (meghalt), *Sugár Jenő dr.*, *Bogsán Károly*, *Zima Tibor*, *Wally György*, *Székely Károly*.

A klub ekkor alig 40—50 tagot számlált, nehéz anyagi viszonyokkal küzdött s már-már feloszlás kimondása előtt állott 1902. évben, a mikor az egyesület ügyvezető elnökévé *Szathmáry János Acsev.* főfelügyelőt nyerte meg, kinek rendkívüli tevékenységével megváltoztatva a klub alapszabályait, felemelve tagdíjárulékait, kamatmentes kölcsönt kérve a klub tagjaitól megvetette másodikban az igazi erős alapját a mai Atletikai Klubnak, mely ma közel 260 tagot számlál s birtokosa sok évi gazdag sikereknek, egy közel 15000—17000 korona értékű, minden tekintetben modern felszerelésű és berendezésű sporttelepnek, mely nem egy izben volt színhelye hazánk legsikerültebb sporteseményeinek.

Fennállása tizedik esztendejét méltóan ünnepli meg az Aradi Atl. Klub. Nincs az a hónap, hogy egy-egy kiváló sporteseményhez ne juttatná Arad közönségét.

Az eddig bemutatott vívó, futó, tenisz és football versenyek méltó kiegészítője és koronája lesz a szeptember 19-iki országos jubiláris atletikai viadala, melynek tizenegy számból álló programja kiváló sportélvezet részeseivé teszi a sportközönséget.

Szeptember 19-én az aradi Kossuth szobor leleplezése napján délután egy később közlendő programban mutatja be tiz évi haladásának fényes bizonyosságát a klub.

A jubiláris esztendő jubiláris atletikai viadalát élénk érdeklődéssel várja a közönség, mely nem egyszer juttatott elismerést az Atletikai Klubnak tiz évi működésének ideje alatt.

+ **Díjlövészet.** Az Aradi Polgári Lövészegyesület szeptember 4., 5. és 6-án a városligeti lövöldében nagy díjlövészetet tart. Az ünnepély sorrendje: Szombat, szeptember 4. Reggel 9 órakor a díjlövészet megnyitása a főlövész-mester vagy helyettese által. A díjlövészet tart déli 12 óráig, délután 2 órától estig. Vasárnap, szeptember 5. A lövészet folytatása reggel 9-től 12 óráig, délután 1 órakor díszében, délután a lövészet folytatása estig. Hétfő, szeptember 6. A lövészet folytatása reggel 9 órától déli 12 óráig délután 2-től 1/2 óráig. 6 órakor a díj elosztása a főlövész-mester által.

Az aradi polgári lövészegylet 1909. évi nagy díjlövészetének díjai:

Mozsár díjak: 1. 40 korona, 2. 30 korona, 3. 25 korona, 4. 20 korona, 5. 15 korona, 6. 10 korona, 7. 8 korona, 8. 6 korona, 9. 5 korona, 10.

5 korona, 11. 4 korona, 12. 4 korona, 13. 3 korona, 14. 3 korona, 15. 3 korona. Kördíjak: 1. 40 korona, 2. 30 korona, 3. 25 korona, 4. 20 korona, 5. 15 korona, 6. 10 korona, 7. 8 korona, 8. 6 korona, 9. 5 korona, 10. 5 korona, 11. 4 korona, 12. 4 korona, 13. 3 korona, 14. 3 korona, 15. 3 korona. Mély lövés díjai: 1. ezredéves emlékt. 2. 30 korona, 3. 25 korona, 4. 20 korona, 5. 15 korona, 6. 10 korona, 7. 6 korona, 8. 5 korona, 9. 5 korona, 10. 5 korona. Pisztoly céltáblakon: Legtöbb találat díjak: 1. 10 korona, 2. 8 korona, 3. 6 korona, 4. 4 korona, 5. 3 korona, 6. 3 korona. Mély lövésre: 1. 10 korona, 2. 8 korona, 3. 6 korona, 4. 4 korona, 5. 3 korona. Tekepálya díjak: 1. 12 korona, 2. 8 korona, 3. 7 korona, 4. 6 korona, 5. 5 korona, 6. 4 korona, 7. 3 korona, 8. 2 korona, 9. 2 korona, 10. 1 korona.

A HÓDÍTÁSOK ÉVADJA.

*

A kasirozott mama.

A szalmaözvegyek életében, ha már élvezik a szabadságot, nagy szerepet játszik a kasirozott mama. Ez a typus különben éppen úgy él télen mint nyáron. Talpig feketében sétál az utcán. A viselkedése korrekt. Nem néz se jobbra, se balra. Kis, rendszerint 8—10 éves gyermeket vezet, aki bohókásan játszik a mama ernyőjével. Aki nem ösmeri a viszonyokat, világért sem gondolna rosszra, a ki pedig ösmeri, pláne jóra gondol. A világ előtt az ilyen hölgy rendszerint a „törzstiszt özvegy“, aki egyetlen leánykájával jött ki egy kissé a tiszta levegőre.

A céltalanul bandukoló szalmaözvegy szíve megdöbben ha észreveszi:

— Szegény asszony, milyen korán jutott özvegyiségre.

De ezt a szubjektív érzést, még egy szubjektivebb gondolat váltja fel:

— Próbáljunk szerencsét.

Egy elhagyott fordulónál a közelébe merészkedik az özvegynek. A megösmékedési pont természetesen a babá:

— Milyen csinos, milyen kedves — szól elragadtatva a férfi.

Nehéz eldönteni kinek szól, a gyermeknek-e vagy a mamának.

A nő hálásan néz, nyilván jól esik neki, hogy a gyermekét magasztalják.

És így akad párja a mamának.

— Én is özvegy vagyok, mondta a férfi, miután informálódott. Majd megint a babára terelődik a szó. A férj megsimogatja a házmester leányának arcát (mert rendszerint az a kicsike), s cukrot vesz neki. Az egyik utcasarki lejárátnál megfogja a mama karját, hogy el ne csusszék, sőt a második lejárátnál már kart-karba öltve mennek tovább. És a férfi ezt mondja:

— Már rég keresem az ösmeretségét egy komoly urhölgynek, aki megajándékozna a szívével. Hisz olyan szomorú egy özvegy ember sorsa. Most azt hiszem, megtaláltam a mit kerestem. Asszonyom, érzem, hogy mi boldogok leszünk.

— Látja uram, — mondja a nő — én is erre vártam, mi megfogjuk egymást érteni.

Aztán ismét a kis leányra kerül a szó.

— Nem lehetne hazavinni a kis babát? — kérdi a férfi.

A mama tétovázik.

— No jó, de siessünk — mondja végre.

És a két „özvegy“ egy félóra mulva már egyedül tart valamelyik vendéglő felé. A szalmaözvegy odavan a lelkesedéstől: hiszen napnál világosabb, hogy meghódította ezt a bájos, katonai özvegyet. Mert a férj, ha már egyszer férj, nemcsak a feleségével, hanem a szeretőjével szemben is vak.

Őrzik a határt.

Egy aradmegyei kivándorló kalandja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 28

Még nincsen szeptember elseje és még nem lépett életbe a drákói kivándorlási törvény, de azért az ország határain alaposan szemügyre veszik a kivándorlókat. Olyannyira, hogy a határrendőrség, melynek legfőbb, de be nem vallott célja a kivándorlók ellenőrzése, egyebet sem tesz, mint kivándorlókat keres az ország határát átlépő utasok között.

Ameddig a német hajós társaságok szabadon vihették a magyar kivándorlókat Brémából, Hamburgból Amerikába, addig legalább a verseny következtében olcsó volt a kivándorlás. Mióta azonban a magyar kivándorlást kormányserződés a Cunard Line kezébe adta, azóta igaz, hogy megcsappant a kivándorlásra bujtogató ügynökök hajszája, de az is igaz, hogy egyetlen társaság kénye-kedvének van kiszolgáltatva a kivándorló. Nem szabad a kivándorlónak máshonnan Amerikába indulni, mint Fiuméből. Hogy mily szigorúan veszik ezt a dolgot, arról két példa meggyőz. Az egyik példa egy miniszteri rendelet. Ez a sok kivándorló jelentkezése miatt megengedi a Cunard Linenak, hogy *Hamburgon keresztül is elszállíthasson magyar kivándorlókat.*

De ami a Cunard Line-nak szabad, az nem szabad a magános embernek. Mert nem az a fontos, hogy csak Fiumén át vigyék a magyart Amerikába. A fontos az, hogy csak Cunard vigye.

Ezt bizonyítja a másik példa. Egy aradmegyei (fazekasvarsándi) munkásemberrel esett meg. Aféle „öreg amerikás“ volt az eset hőse. Több évet töltött már odakünn Amerika szabad földjén és 5—600 dollár megtakarított pénzzel hozta haza a honvágy. De már sehogysem tudott megszokni a mi viszonyaink között. Elhatározta, hogy visszamegy Amerikába. Mint már Amerikát próbált ember, kiokoskodta, hogy *Hamburgon át gyorsabban is, olcsóbban is jut Amerikába.* Miért menjen tehát drágán és lassan Fiuméből? Csak azért, mert Amerikába szóló utlevéllel csak Fiumén át engedik ki az országból? Addig okoskodott, amíg azt hitte, megtalálta a módot. Előre elküldte mindan podgyászát Hamburgba és megváltotta a White Star vonalra a hajójegyet New-Yorkig. Azután utlevelet kért az alispáni hivatalban — Amerikába. Adtak neki készséggel, mert rendben volt minden dolga, irata. Az öreg amerikás ezzel vidáman utra kelt és el is jutott a határig. Terveiben ugyanis elfeledkezett arról, hogy kivándorlás, nevezetesen nem fiunei és nem cunardos kivándorlás gyanujában álló emberekre porlyázó határrendőrség is van.

A határrendőrbiztosnak szemébe tűnt, hogy a munkás lábán valóságos amerikai cipő van, kezében amerikai formájú táskát lóbal. Ez elég volt arra, hogy a németországi utlevél ellenére is megmotozzák. Persze megtalálták nála a hajójegyet, a podgyász feladó vevényt és a jó ropogós dollárokat. Két nap mulva kötött utlevéllel hazakerült. Most már első dolga volt podgyászát Fiuméba rendelni és akár Cunard hajóval is, lassan is, de egyszersmindenkorra menekülni barátságos hazánkba, ahol annyira őrzik a határt, hogy elég a magát szabályszerűen igazoló ember vallatására, le tartóztatására és megmotozására az, ha egy pár amerikai cipő és egy amerikai táská gyanussá teszi.

A kassai pokolgép.

Junga Sebő százados a tettes

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 28.

A kassai pokolgépmerénylet napokon keresztül tartotta izgatottságban a társadalmat s foglalkoztatta a rendőri és katonai hatóságokat. Különösen a katonai nyomozás dolgozott nagy apparátussal, mert meg volt győződve arról, hogy Mátyássy százados olyan természetű boszu áldozata, amely boszu benne nem a katonatisztet, sem a férfit, hanem a bírót kereste.

Itt tehát a hadbíróság presztizsének és tekintélyének megóvásáról volt szó, ami a katonai fegyelem szempontjából elsőrendű kérdés. Ezért kérte fel a katonai hatóság a rendőrséget arra, hogy a nyomozás szálait és adatait engedje át neki. Ez meg is történt.

(Segít a véletlen.)

Mint rendesen, ilyen természetű bűnesetknél, úgy most is a véletlenség szegődött az igazság szolgálatába. Tegnap ugyanis önmagától jelentkezett a rendőrségen a titokzatos csomag feladója, egy tizeuhárom esztendőes gyermekifjú, aki elmondotta, hogy a csomagot atyja parancsára adta fel, aki viszont azt egy tényleges szolgálatban lévő katonatisztől kapta postára adás végett.

Mivel katonai személyről van szó, a rendőrség nem folytathatja tovább a nyomozást, amelyet a maga részéről már tegnap befejezettek nyilvánított s az iratokat — mint az *Aradi Közlöny* már megírta — áttette a honvédfőparancsnoksághoz. Ott az ügy Hohenberger Antal tábornok hadbíró és Gyenes József őrnagy hadbíró kezébe került.

(Az első nyomok.)

A rendőrség által közölt néhány adatból aztán az újságírók folytatták tegnap egész éjjel a nyomozást s azt sikerrel be is fejezték. A most kiderített igazság ez:

Az a bizonyos fiatalember, aki a csomagot föladta, a szünidőben Nagykanizsán volt látogatón atyjával együtt ennek mostohatestvérénél, aki honvédszázados. A neve Junga. Mikor visszautaztak Budapestre, Junga százados mostohatestvérenek egy csomagot adott át ezekkel a szavakkal:

— Ebben a ládában — mondotta — becses küldemény van. A postára kellene adni Budapestben. A borítékban van a pontosan kiállított postai szállítólevél. Kérlek szépen, ne nézzétek meg a címzést, mert diszkrét ügyről van szó. A postára is bizalmas emberrel küld, azzal a megbizással, hogy a csomagot ott bontsa ki a papírosból, a szállítólevelet is, de olvasatlanul adja át a hivatalnoknak, a vevényt pedig olvasatlanul égesse el. Nem akarom, hogy a címzettet tudják.

(Akadályok a postán.)

Igy is történt. Visszaérkezvén Budapestre, a fiatalember atyja megbizásához képest magához vette a csomagot, amelyen a címet meg sem nézte és vitte a postára, ahol azonban váratlan akadályok merültek föl. A csomag tudniillik belül faburkolatu volt ugyan, de kívülről vászondarabokba volt göngyölve. Almády postatiszt azt mondotta a gimnazistának, hogy a szállítmányt nem fogadhatja el, ha csak rá nem írja a szállítólevélre, hogy a csomagot az uton érhető rongálódásért magára vállalja a felelősséget.

A fiu, hogy végére járjon a dolognak, fogta az elébe nyújtott tollszárat, kezébe vette a szállítólevelet és ráírta: *saját felelősségemre*.

Ebben a pillanatban egészen véletlenül és akaratlanul rávetődött a tekintete a címre. Ott látta a címet: *Mátyássy Zoltán urnak Kassán*.

A fiatal gimnazista aligha tudta akkor, hogy micsoda rettenetes büncselekménynek válik akaratlanul részesévé és mekkora titkot árult el neki az az egyszerű szállítólevél.

Másnapra meghozta a táviró a pokolgép fölrobbanásának a hírért s néhány napos rettenetes lelkitusa után ma ügyvédje karján jelentkezett a nyilván sokat szenvedett fiatal gimnazista Krecsányi Kálmán rendőrtanácsos, detektívőnknek. Fuldokló hangon, zokogva mondotta el a titkot. Megnevezte természetesen a föladót is.

A gimnazistát különben Halasi Tibornak hívják, az édesatyja pedig Halasi Károly máv. hivatalnok, aki mostohatestvére a merénylő honvédszázadosnak. Ma több ízben keresték Halasi Károlyt, de nem tudták megtalálni. Valószínű, hogy Tibor fiával elutazott Budapestről.

(Jungák.)

Junga Sebő százados 47 éves, aradi születésű, csak néhány év óta nős, 3 gyermeknek atyja, legkisebb gyermeke 1½ éves. (Aradi rokonságáról másutt írunk.)

Jungáné beteges asszony, ezért a százados, aki felesége révén jó módban él, a dalmát tengerparton villát vásárolt és Jungáné gyermekeivel leginkább ott tartózkodik.

Hogy mi birta rá a századost a merényletre, az egyelőre még mélységes titok, amelyre azonban a most már helyes mederben folyó nyomozás bizonyára tökéletes világosságot fog vetni.

(A százados letartóztatása.)

Junga Sebő tegnap érkezett haza szabadságáról Nagykanizsára. Ugyancsak tegnap este érkezett Nagykanizsára a hadbíróság rendelete, hogy a századost azonnal tartóztassák le.

Késő éjjel volt, mikor Kövesdy-Boér Gusztáv alezredes egy hadnaggyal kocsin Junga Kinizsi-utcai lakására hajtatott. A lakáson a százados felesége éppen betegen feküdt; mellette virrasztott férje. Az alezredes oda lépett Jungához és száraz hangon így szólt:

— Százados ur, Ön le van tartóztatva!

Junga kicsit elsápadt, majd hirtelen az ajtó felé sietett, de Kövesdy utána szólt:

— Százados ur a szobában marad! Adja át a kardját!

Erre a százados levette a fogason lógó kardját és átadta az alezredesnek. Majd elbucszott feleségétől, aki nem is kérdezte a letartóztatás okát. Ugyalátszott, tudhatott valamit, mert nem lepte meg a dolog.

Junga azután az alezredes utasítására beült a kocsiba. A kaszárnyába hajtatott. Ma estére, legkésőbb holnapra várják a székesfehérvári hadbírórt. Rövid kihallgatás lesz, azután egyelőre a székesfehérvári hadbíróóság fogházába csukják.

(Mit mond Mátyássy?)

Mátyássy Zoltán hadbíró még mindig a 20. számú kassai helyőrségi kórházban fekszik. Ma reggel kilenc órakor tudta meg, hogy

a ládikó küldőjét megtalálták. A szolgálatára kirendelt szanitéc-káplár mondotta meg neki.

— Hát Junga volt! — kiáltotta meglepetten Mátyássy.

Néhány pillanatig mereven nézett maga elé, aztán egy könnyet törölt ki a szeméből.

— Ezt nem hittem volna! — dűnyögte maga elé. — Ezt nem érdemeltem meg tőle.

Aztán arról beszélt, hogy neki a ládikón lévő pecsétekbe nyomott címer — két keresztbe fektetett kard — rögtön föltűnt.

— Mindjárt gondoltam, — folytatta — hogy nem asszony küldötte.

(Jungáné öngyilkos-kísérlete.)

Éjjel jelentik Nagykanizsáról: Junga Sebóné ma este öngyilkos kísérletet követett el. Előbb egy kis revolverrel a mellébe lőtt, de amikor látta, hogy a golyó nem ejtett rajta súlyos sebet, petróleummal leöntötte a ruháját és meggyújtotta. Segélykiáltásaira befutottak a szobába és letépték róla a ruhát. A lángok összeégették a bőrét, de sebei nem súlyosak.

(Mi vár a merénylőre?)

A merénylő századost természetesen ropant szigorú büntetés várja. Ügyében katonai bíróság fog itélkezni, még pedig a katonai büntetőrendtartás drákói szigora szerint a paragrafusok bünére föltétlenül a golyó általi halált rójják ki büntetésül, valószínű azonban, hogy mivel áldozata nem halt meg, büntetését a katonai főtörvényszék, illetőleg a király, életfogytiglani várfogságra fogja kegyelmi uton át változtatni.

Junga Sebő négy évvel ezelőtt Kassán állomásozott és ott a 9. honvédgyalozegred 6. századának volt a parancsnoka. Ebben a minőségben ismerkedett meg Mátyássy Zoltán hadbíróval, akinek a pokolgépet küldötte.

Hogy ez az ismeretség minő természetű, az e pillanatban még nincs teljesen földerítve. Csak annyit tudnak, hogy Junga Sebő nem szenvedhette Mátyássy Zoltánt.

Mikor négy évvel ezelőtt elhelyezték Kassáról, egyik ismerősének ezt mondotta:

— Azt hiszem, még eszibe fogok jutni Matyinak. (Mátyássynak.)

Természetesen, az ismerőse akkor nem gondolta, hogy mit kell ezalatt tulajdonképpen érteni.

Színészek háboruja.

Magánboszu az intrikus ellen.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, augusztus 28.

Három fővárosi színész, Sárosi Andor énekes, Boros Géza komikus és Gyenes Ede intrikus együtt mulatott egyik vendéglőben. Mikor már ütött a záróra, az énekes azt az ajánlatot tette társainak, hogy menjenek az ő lakására egy kis jóféle pálinkára. A komikus és az intrikus elfogadta a meghívást. Felmentek Sárosi garzon lakásába, ahol pálinka is akadván bőven, a három ifju amugy magyarosan nekilátott a mulatozásnak. A második pohárnál azonban felállott az énekes és bezárta az ajtót. Aztán összeráncolt homlokkal odalépett Gyeneshez és így szólt:

— Most pedig leszámolunk! Jó, hogy a kezeim közt vagy. Jaj, de meg foglak most táncoltatni, apám.

— Ugyan miért? — kérdezte kíváncsian a meglepődött intrikus.

— Azért, mert tudomásomra jutott, hogy

te elmondad rólam az ideálomnak, hogy én mielőtt színészszté lettem, lakatosinas voltam.

A következő percben már teljes erővel Gyenesnek rontott a feldult kedélyű énekes. Ivás helyett hatalmas dulakodás keletkezett. Recsegtek-ropogtak a butorok, rengett a padló, megrepedeztek a falak. Az énekes pedig koronkint harsány harci kiáltásokkal reszkettette meg a levegőt. A lakók fölébredtek álmukból és mentők után kiáltoztak. A helyzet a legnagyobb mértékben veszedelmes volt. Csupán a házmester emelkedett fel a helyzet magaslátára, mert felszaladt az intrikus emeleti lakására és betörte az ajtót. Ez volt a szerencse. Az énekes a házmester láttára lecsillapodott és visszatért a hűtlenül elhagyott snapszhoz. Erre aztán a házmester is megnyugodva, aludni tért.

Rosszul tette. Mert a következő percben már újra rémes csatakiáltások verték fel az éjszaka csendjét. Teljes gőzerővel folyt az ütközet. Boros Géza, aki a szorongatott Gyenes segítségére sietett, akkora ütést kapott a szemén, hogy tizenöt perccel később a kórházban kellett kimosni és bekötözni. Előbb azonban ismét közbe kellett lépnie a házmesternek. A feldult kedélyű ifjú énekest nagynehezen lecsillapították és lakásán hagyták, ahol csakhamar mély álomba merült. Az ütközet pedig szerencsésen véget ért. Ilyen komoly dolog a pálinka!

Aradi emlékek

a merénylő századosról.

Beszélgetés Junga rokonaival.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 28.

Amint lapunk más helyén már megemlítettük, Junga százados aradi születésű és a familiája több előkelő aradi családdal tart rokonságot. A kassai merénylet értelmi szerzőjére még igen sokan emlékeznek abból az időből, mikor itt járt középiskolába. A főgimnázium négy alsó osztályát végezte Aradon és innen ment a Ludovika akadémiába.

Édes apja Junga Gyula volt, akinek nevét annak idején sokat emlegették az ujságok. A kalandos természetű embert Bécsben találta az a nevezetes történelmi tény, hogy a mexikói királyunk öccsét, Miksa főherceget hívták meg a császári trónra. Junga, aki a tengerészetnél szolgált egykor, az Amerikába utazó császár kíséretéhez csatlakozott, belépett ennek hadseregébe és vitézül küzdött a felkelő seregek ellen. A tragikus eseményeknek közvetlen szemlélője és tanúja volt, a palotában tartózkodott, mikor Miksa császárt a kivégzésre előkészítették. Nem mozdult el oldala mellől és utolsó perceiben is beszélt vele. Az Aradi Közlönyben meg is jelent a kivégzés ötvenedik évfordulója alkalmából egy cikk, melyben az Aradról származó szemtanú elmondotta a véres tragédia részleteit.

A most hirtelen szemoru hirre vergődött honvédszázados — rokonaitól nyert értesülés szerint — már gyermekkorában nagy előszeretettel foglalkozott technikai ügyességet feltételező munkával. Rendkívüli tehetséget árult el például tűzijátékok készítésében. Az aradi Hegyalján a király születése napján egy rokonának szülőjében rendezett fényes tűzijátékról sokáig beszéltek. A tűzereknél akart szolgálni, de családi körülmények késztették arra, hogy a budapesti Ludovika akadémiába vétesse fel magát. Kedvenc tanulmánya maradt a tűzértség és egyik előkelő fővárosi napilapban

jelentek meg cikkei, melyben a honvéd tüzér-ség szervezésének stratégiai fontosságát fejtegette.

Akik ismerik, azok érthetetlennek mondják ezt a szenzációs tettet.

— Inkább szobatudós volt mint katona — mondotta az Aradi Közlöny munkatársának egyik aradi rokona, egy közismert jogász és volt képviselő. Csendes természetű, jellemes és önérzetes ember, aki azonban mindenkivel szemben koncilians, feltétlenül uri modoru. Valami rettenetes dolognak kell a merénylet hátterében lenni, ha a százados, aki rajongó szeretettel csüngött családján, ilyen végzetes lépésre határozta el magát.

Hogy mennyire jószívű ember a százados, annak jellemzésére elmondotta az említett rokon, hogy Junga igen sok bajtársáért jót állott és ez által maga is pénzzávarral küzdött időnkint. De ez az anyagi nehézség nem gátolta abban, hogy bőkezűen ne segítse azt, akit szeretett, vagy becsült. Éppen főhadnagyi ki-nevezése előtt állott és a századánál nem volt más tiszt, csak ő. A kapitánya szabadságon lévén, ő volt a századparancsnok. Október 28-ikán várták haza a kapitányt és Junga megkérdezte a számvivő őrmesterétől, vajjon rendben talál-e majd mindent a százados hazatértekor? Az őrmester Junga meglepetésére — aki nem igen ellenőrizte a számvivőjét — őszintén bevallotta, hogy az átalány pénzekből hiányzik több mint száz korona.

— Mit tett szerencsétlen ember, miből fogja megtéríteni? Börtönbe jut és én is bajba kerülök.

— Elköltöttem az anyám temetésére — mondotta töredelmesen az őrmester, aki szegény anyját temette el néhány héttel előbb.

— Nekem a hónap végén nincs pénzem, de még ma segítek magán, — szólott most már kiengesztelődve. A postára ment, sürgőnyt adott fel egyik gazdag aradi rokonának, attól kért elsejéig kétszáz korona kölcsönt. Expressz levélben megírta, miért fordult a rokonához és november harmadikán már Aradon volt hálás köszönet kíséretében a kölcsönkért kétszáz korona.

Nemrégén Aradon volt, amikor meglátogatta több rokonát, a kiknek elmondott egy és más pályájáról.

Junga pályája nem mindennapi érdekességű. Tanulmányai végeztével a haditengerészethez ment, ahol sorhajó zászlósi rangig vitte. Nagyon jó és bátor tengerésznek ismerték. Egyszer utközben a hajó legénysége és tisztikara sárgalázba esett s akkor ő maga vitte partra a hajót. Ezért nagy kitüntetést kapott. Különben is számos ordó ékesítette. Később a honvédséghez került, mint hadnagy. Nagykanizsára mint százados ment, majd áthelyezték Kassára. A múlt év májusában helyezték újra vissza Nagykanizsára. Huszonöt éve katona, most neveztek volna ki őrnaggyá.

Nyolc évvel ezelőtt vett el egy ragyogó szép olasz leányt, akivel nagyon boldog családi életet élt. Házasságából több gyermek született. Junga kiváló műveltségű ember. Az ezred legálansabb tisztjének nevezték. Jelentékeny művészi képességei vannak. Festményeit és rajzait művészi körökben is dicsérték. Előszeretettel foglalkozott a technikával és matematikával is.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

* Palágyi Lajos bajai. Miskolcra írják: Palágyi Lajosnak, az Aradon is jól ismert miskolci színigazgatónak kevés szerencséje volt az idén Ungvárral. Ungvár közönsége indokolatlan mellőzéssel viselkedett a színtársulat iránt, úgy, hogy Palágyi Lajos kénytelen volt a tavaszi félévben azt kérni az ungvári színiügyi bizottságtól, hogy a megállapított terminusnál hamarabb bezárhassa a színházat, mert nagy ráfizetései vannak. A színiügyi bizottság azonban Palágyi kérelmét nem méltányolta, azzal biztatván a direktort, hogy az augusztusi utószezonban jobban be fog válni. Hát az utószezon most 20-án el is kezdődött Ungváron, de Palágyinak most sincs szerencséje ezzel a várossal, amennyiben színtársulatának, különösen pedig az operett-személyzetnek három kiváló tagja, Izsó Miklós, Sugár Jolán és Bárdos Jolán egyszerűen faképnél hagyták, kivülök még Peéry Ius, a versiró színész is hiányzik a társulattól. A színésznők egyszerűen megszegték a szerződésüket; nyári szabadságukról nem tértek vissza Palágyihoz és szándékukról korábban nem értesítették. Így most énekes darabot Palágyi nem adhat, csak a dráma és bohózat járja. Ugy hírlik, hogy a szerződészegésnek gázsikérdés volt a rugója.

* Az Uránia érdekességei. A világ legelső ágyugyárát, az esseni Krupp-gyárat mutatja be pompás mozgófényképben az Uránia színház. A hatalmas méretű gyárban végig nézzük a gyilkos fegyver egész gyártási processzusát, kezdve az acéllövegeknek az izzó tűzkamrába helyezésétől, a kész ágyuszörnyeteggel való lövés próbáig. A hatalmas látvány mellett a műsor több olyan érdekes számot tartalmaz, amelyek igazi szórakozására szolgálnak a közönségnek. Ilyen elsőrangú mozgófényképek a Török szerelem című dráma, a nagy ötletességgel megkomponált színes látványosság, A szerencse talizmán és az a három humoros kép, mely igazán próbára teszi a nevető idegeket. 791

* Magyar Dalpályázat. Svärdström Valborg asszony, az ismert svéd énekművésznő, kit a magyar közönség páratlan művészete révén oly szívesen fogadott, 2000 koronát kitevő pályadíjakat tűzött ki magyar szövegű műdalokra. E hazafias tényével haláljának egyrészt akarja leróni a magyar közönségnek szemben, azért a lelkes fogadtatásért, melyben őt attól a pillanattól fogva részesítette, midőn először hangzott el ajkáról a magyar dal. A négy legjobbnak ítélte dal, egyenként 400 koronás díjban részesül. A nyolc második díj 50-50 koronára rug. A 12 pályadíjazott dalt a művésznő hangversenyében állandóan énekelni fogja. Pályázhat minden magyar zeneszerző legfeljebb három dallal, melyek jellegűs levél kíséretében a „Harmónia” zeneműkiadó-vállalat, hangversenyrendező és első hazai zongora-gyár részv.-társ. igazgatóságának, illetve ifj. dr. Hubay Jenő vezető igazgatójának (Budapest, IV. Váci-utca 20.) küldendők be. A dalok kiadási és tulajdonjoga a Harmóniára száll át, amely a pályadíjnyertes műveket a bírálat megtörténte után, művészi köntösben, nyilvánosságra fogja hozni. A bírálat-bizottság elnöke: Mihalovich Ödön, tagjai: Hubay Jenő, Herzfeld Viktor, dr. Diósy Béla és Kern Aurél. A pályázat 1909. szeptember 20-án jár le. Itt egyben felemlítjük, hogy a Harmónia részv.-társ. a nyár folyamán nagyarányú átalakuláson ment keresztül. A társaság részvényitőkéjét tetemesen fel-emelte, zeneműkereskedését nagy méretekben kibővítette, ugyanígy, hogy zeneműkészlete vetekedik a külföld bármely hangjegyraktárával. Nagy súlyt fektet zeneműkiadói üzletére is és különösen a magyar zene fejlesztésének és a külföldön való fokozottabb terjesztésének kíván uttörője lenni, mint a jelen pályázaton való részvétele is mutatja. Az őszszel indul utnak égisze alatt az „Edition Harmonia” című zeneműtár, amely a klasszikus és modern zeneműirodalom legválogatottabb termékeit fogja felölelni. A klasszikus mesterek műveit a legkiválóbb magyar zeneművészek fogják jegyzetekkel ellátni.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

Zepelin küzdelmei.

Nem sikerült a berlini ut.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 28.

Nürnbergből, ahol tegnap a „Zepelin III.” egy kis baleset következtében leszállt, ma kevéssel éjfél után újra utra indult a német gróf léghajója. A Berlinbe tervezett ut azonban ma sem sikerült. Az erős szél, köd és eső nagyon küzdelmessé tette a légi utat és kitérítette irányából a gépet, mely azután egy újabb baleset következtében, este fél hét órakor Bitterfeldnél kénytelen volt leszállani.

A mai utról itt következnek távirati értesüléseink:

A „Z. III.” elindulása.

Nürnbergből táviratozzák: A „Z. III.” éjjel 1/3 órakor felszállt és északkeleti irányban Bayreuth felé vette útját. Az időjárás száraz. Az új motort a felszállás előtt 1 óra hosszáig próbálgatták s teljesen kielégítő eredményt értek el vele.

Egy másik nürnbergi távirat jelenti: Mikor éjjel 12 óra 40 perckor a motorokat megindították, a várakozó néptömeg nagy ujjongásban tört ki. Az elindulás csak 2 óra után történt meg. A jelenlévők a késő éjszakai óra és a meglehetősen hűvös idő ellenére ott maradtak az elindulásnál, míg a léghajó a néptömeg óvációi közben lassan és nyugodtan felemelkedett.

Küzdelem a széllel.

Berlinből táviratozzák: A Zepelin III. a motor kicserélése és rövid próbafelszállás után reggel félhárom órakor Nürnbergben ismét felszállt és azonnal Bitterfeld felé röpült. A bizonytalan hajnali világításban és ködben eltévedt és nagyon kitért kelet felé és csak hét órakor jelent meg Bayreuth felett. Ezután a hajó erős ellenkező széllel küzd, mely az utat késlelteti.

Bayreuthból reggel 7 óra 30 perckor feladott távirat ezeket közli: A „Z. III.” léghajó most jelent meg a város felett. Dürr főmérnök a következő tartalmu lapot dobta ki a gondolából:

„7 óra 30 perc Bayreuth felett. Az időjárás kedvező. A gondolában minden rendben van. Dürr.”

A léghajó még egy ideig Bayreuth felett lebegett, azután eltűnt a felhők között.

Bolyongás a ködben.

Berlinből táviratozzák: A Zepelin III. egy ideig keleti irányban ment, de Bayreuth után eltért útjától és északkeleti irányban ment Hoch felé. Közben a léghajó az eső és a köd miatt mélyen bejutott a Fichtel-hegység közé. A léghajósok Königsheyde felé vették észre a tévedést és így nem maradt más hátra, mint visszatérni, mert a hegység fölé nem birt emelkedni.

Hochból táviratozzák: A lakosság kora reggel óta izgatottsággal várja a léghajót. 10 óra 15 perckor ezernyi ajakról hangzott el a kiáltás: Zepelin! és ezer kéz mutatott déli irányba, ahol a léghajó láthatóvá vált. A Z. III. közeledett a város felé és 10 óra 20 perckor jelent meg a város felett. A léghajó körülbelül 100 méternyire a város felett néhány gyakorlatot vég-

zett a levegőben, azután elindult Flauen felé.

Bitterfeldből táviratozzák: Mikor híre terjedt, hogy a léghajót dél felé várják, a közeli városokból, Lipcséből, sőt Magdeburgból is százával özönlöttek az idegenek. Különösen a leszállásra kijelölt helyen nagy a sürgés-forgás. Itt gázzal töltött üvegekben benzint tartanak készen, amire a léghajónak lesz szüksége. Nagy volt az izgatottság, mikor híre jött, hogy a léghajó csak 7 órakor érte el Bayreuthot. Zepelin gróf mindazonáltal nem adja fel a reményt, hogy a berlini ut sikeres lesz, de Kaufmann igazgatót a rossz hírek rendkívül elkedvetlenítették.

Várakozás Berlinben.

Berlinből táviratozzák: A Zepelin III. megérkezését ide nem várják este előtt. A léghajó most, a déli órákban, alighanem átröpült a Fichten hegységen. A léghajó nehezen boldogul a széllel és nagy nehézségekkel kell megküzdenie.

Újabb baleset.

Aldenburgból táviratozzák: A város közelében a Z. III. egy propellert vesztett el. A léghajó már csak lassan halad előre.

Bitterfeldi távirat jelenti: Esti 6 óra 25 perckor itt leszállt Zepelin léghajója. A gróf táviratilag jelentette Vilmos császárnak, hogy a léghajó a heves ellenszél miatt ma már nem érkezhethet meg Berlinbe.

HIREK.

A nemzetközi orvoskongresszus.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 28.

A szélrózsa minden irányából érkeztek ma vendégek a vasárnap megkezdődő budapesti nemzetközi orvoskongresszusra. Ma az orvosi sajtó képviselői tartottak ülést, este kilenc órakor pedig ismerkedő estély volt a városligeti műcsarnokban.

Fővárosi tudósítónk jelentései itt következnek:

Az orvosi szaksajtó képviselői ma délelőtt ülést tartottak az Akadémia üléstermében. A különböző nemzetek orvossajtó-szövetkezeteinek képviselői beszámoltak ezeknek működéséről és eredményéről. Blondel, a nemzetközi szövetség titkára felvetette azt a tegnap már tárgyalt kérdést, hogy az eredeti szakmunkák összefoglalásai a nemzetközi használatban lévő nyelvek közül németül, angolul és franciául, esetleg olaszul is megjelenhessenek. Erről a kérdéstről nagy vita indult meg, amely délig tartott, míg végül a kongresszus Blondel javaslatára értelmében határozott.

Délután Jassze Károly az orvosi lapokban megjelenő reklámcikkek írói ellen foglal állást. Szerinte a szerkesztő teljesen függetlenül attól, hogy kiadója is a szaklapnak, a lap hirdetési rovatáért erkölcsileg is felelős. Helyesnek tartja a fekete liszta eszméjét, mely Németországban teljesen bevált.

Günther Henrik (Bécs) szerint Jassze kissé sötétnek látja a helyzetet. Harry V. (London) a szakírók nehéz helyzetével foglalkozik. Utána Lenhossék Mihály, a magyar sajtószövetség elnöke szólalt fel, bejelentvén a magyar szövetség belépését a nemzetközi szövetség kötelékébe. Az elnök nagy örömmel üdvözölte a magyar szövetség belépését és ama reményének adott kifejezést, hogy a magyarok mint sok más téren, ezen is vezető szerepet fognak elfoglalni.

Grünfeld A. I. (Oroszország) helyénvalónak tartja, hogyha jövőben az orvosi szaklapok hirdetéseit megrostálják. A tanácskozást ezután az elnök berekesztette.

Itt említjük, hogy Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, aki a nyarat Tiszadobon tölti el, tegnapi tervezte Budapestre való utazását, hogy az orvoskongresszuson jelen legyen. Andrássy azonban kénytelen volt elhalasztani utazását, amely iránt már minden intézkedés megtörtént, mert a lába megsérült s a miniszter e miatt — előreláthatólag több napig — kénytelen ágyban maradni. Ma reggel Tiszadobról telefonon értesítették az utazás elmaradásáról a belügyminiszteriumot, a hova mára volt jelezve a miniszternek érkezése.

A budai királyi várpalotában, szerdán, szeptember 1-én József főherceg fogadni fogja a XVI. nemzetközi orvoskongresszus tagjait. Az előkészületekre való tekintettel a királyi palota termei a mai naptól kezdve további intézkedésig nem tekinthetők meg.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 29-én az időjárás: változékony, hűvösebb, elvélve csapadék.

— A király tiroli útja. Ischből táviratozzák: A király ma délelőtt 9 órakor különvonaton elutazott Ischből a tiroli szabadságünnepre. A pályaudvaron megjelent Mária Valéria királyi főhercegné három gyermekével. A király a pályaudvarra való érkezése után kezet nyújtott Saalburg gróf helytartónak, akivel hosszabban elbeszélgetett. A helyettes polgármester előtt sajnálkozását fejezte ki, hogy az idén csak rövid ideig maradhatott Ischben. Azután Mária Valériától és gyermekeitől búcsuzott el. Egyszerre a király a pályaudvar tulsó végén a közönség körében megpillantotta Barry kisasszonyt, volt kedves tábornokának leányát és feléje menve, élénken üdvözölte. Kezet nyújtott neki és így szólt:

— Igen szép Öntől, hogy eljött, hogy tőlem elbucuzzék.

A király ezután zajos óvációk közben a vonatra szállt Paar tábornok, Bolfrass báró főhadsegédekkel, Kerzl dr.-ral és kíséretének többi tagjaival. — Innsbruckból táviratozzák: Az időjárás ma sem javult. Még mindig esik. Alig lehet remélni, hogy az időjárás tekintetében javulás áll be.

Innsbruckból jelenti egy újabb távirat: A király különvonaton ma délután néhány perccel megérkezett. Az állomáson az Innsbruckban időző összes főhercegek és főhercegnők továbbá Bienert osztrák miniszterelnök, a katonai és polgári hatóságok fejei jelentek meg a király fogadására. A peronon Katrain dr. tartományi főnök és Reich polgármester üdvözölte a királyt, aki meleg szavakban köszönte meg a fogadtatást. Ezután bevonult a királyi várba, ahol üdvözölte a főhercegnőket, majd visszavonult lakosztályába. Este fáklyamenet volt; a város fényesen ki volt világítva.

— Triesztből táviratozzák: Miután az olasz tartománygyűlési képviselőknek, továbbá Trieszt és Roveredo városok polgármesterének azon kívánságát, hogy a király őket kihallgatáson fogadja, nem teljesítették, Trieszt és Roveredo városok képviselőtestületei elhatározták, hogy a tiroli ünnepeken nem vesznek részt.

— A szegedi katolikus gyűlés. Szegedről jelentik: A szegedi katolikus nagygyűlésre, mely vasárnap kezdődik és három napig tart, már minden előkészületet megtettek. Szombatra megérkezett Zichy János gróf, este pedig együtt érkeznek a budapesti gyorsvonattal a nagygyűlésen résztvevő egyháziok. Az érkező püspökök névsora a következő: Csernoch János esanádi,

Prohászka Ottokár székesfehérvári, Radnay Farkas besztercebányai, Bornemissza Tibor szatmári, Széchenyi Miklós gróf győri, Zichy Gyula gróf pécsi, Hosszu Vazul lugosi, Várady L. Árpád címzetes püspök, akiket küldöttség élén Jászay Géza esperes plébános fogad. Vasárnap este eukarisztikus körmenet lesz, amelyben ezer pap és huszezer hívő vesz részt. Hétfőn a szakosztályok tanácskoznak, kedden a katolikus népszövetség és a katolikus nőegyesületek most alakuló szövetsége. Mivel tüntetésektől tartanak, Lázár György dr. polgármester ma a katonai parancsnokságtól katonaság kirendelését kérte.

— **Edvard király és Kossuth Ferenc.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek *marienbadi látogatásáról* ma még ezeket jelentik Marienbadból: Az angol király tegnapi villásreggelién Edvard Kinsky Rudolf főlovászmester és Kossuth Ferenc között ült. Résztvettek a villásreggeli a bécsi angol nagykövet és a portugaliai és londoni követe. A király, aki Kossuthot több ízben tüntette ki megszólításával, rendkívül élénken társalgott és a legnagyobb bámulat hangján szólott Ferenc Józsefről. A király érdekes részleteket mondott el egykori magyarországi utjáról és a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg arról a vendégszeretetről, mellyel különösen a nemrég elhunyt *Károlyi István* gróf és *Festetich Tasziló* gróf fogadták. A király érdekes előadásban mondta el egy magyarországi medvevadászatának történetét. A budapesti Nemzeti Kaszinóban van egy képe az angol királynak. Erről a festményéről is megemlékezett és sajnálatát fejezte ki, hogy az nem magyar ezredének egyenruhájában ábrázolja. A villásreggeli után Kossuth rövid időre lepihent lakásán, majd visszautazott Karlsbadba.

— **A svédországi sztrájk.** *Stockholmból* táviratozzák: A belügyminiszterium jelentése szerint a sztrájkolók száma 255668, e hó 18-án 268834, nem pedig 284418 volt. Mint a miniszterium továbbá konstatálja, e hó 18-ika óta 33169 sztrájkolóval lett kevesebb, tehát igen tekintélyes csökkenés állott be. Stockholmban, ahol a munkások legjobban vannak szervezve, a sztrájkolók száma kis mértékben apad. A *Dagens Nyheter*, amely a vezető radikális újság, mai *Kibonyolítás* című vezércikkét a következőképp kezdi: „Az óriásnak hirdett általános sztrájk törpe lett. A munkások szenvednek legtöbbet, ha a demokratikus közlekedési eszközök, a közúti vasutak nincsenek üzemben. A nyomdászsztrájk képtelenség, miként a világitó-munkások eltűlése a munkától is.” A közvélemény általában ellenzi a közvetítést, amíg a szerződéseszek résztvesznek a sztrájkban. Az aratás pompásan halad kedvező időjárás mellett. A mezőgazdasági munkások sztrájkja egész jelentéktelen. Gyakran hallani, hogy a munkások elégedetlenek a sztrájkvezetőséggel. A rendet nem zavarják.

— **Pályázatok a református segédlelkészi állásra.** A református segédlelkészi állásra, mely *Kövér Árpád* eltávozásával üresedett meg, pályázatokat beadták: *Igyártó Sándor* m.-sziget, *Hajdu Károly* szatmár-németi-i, *Kocsis János* feketetői, *Torma Béla* hattonyai. *Kürthy Károly* dabóci segédlelkészek és *Juhász Sámuel* végzett hittanhallgató. Az egyháztanács 29-én, vasárnap délelőtti választ a pályázók közül.

— **Villamos-puskák hadseregünkben.** Egyik előkelő francia folyóirat hadügyi rovatában minket is érdeklő fontos hirt közöl. Arról van szó, hogy az osztrák (amint az illető folyóirat a magyar és osztrák helyett írja) hadügyminisztérium újfajta fegyverrel folytat kísérleteket. Az új fegyver lényegesen különbözik minden más európai hatalom által használt fegyvertől, mert tüzelését nem valamely kakasnak a töltényre gyakorolt ütése idézi elő, hanem *villamos indukciós áram*. Az új találmány haszna, hogy szerkezete sokkal egyszerűbb, tartósabb, kezelése kényelmesebb és gyorsabb, mint a mostani fegyverké. A golyó kilövését nem zavarja meg az ujj és váll meg-rándítása. A golyót elektromagnetikus áram által föllobbantott töltés löki ki. A lobbantás apró, száraz elem által történik, mely hat hónapig megtartja működési képességét. Az elemhez járul egy elektromagnetikus kis orsó (cséve), mely arra való szerkezettel érintkezik a töltés gyújtójával. Az elemet és a csévet a puskatusában helyezik el. A kísérletek eredményét meg kell várni, mielőtt ítéletet lehet mondani, de szakkörökben a fegyvert sok tekintetben hasznosnak tartják. *Ujgolyót* is hoznak használatba: 10 gram sullyal 850 méter kezdő sebességgel halad. Képes 1000 méterről keresztülfújni egy 3 milliméteres acéllapot. (Az új fegyver sikere valóságos menykőcsapás lenne a szó legszorosabb értelmében költségvetésünkbe.)

— **Merénylet egy főjegyző ellen.** Makóról írja tudósítónk: Makó város főjegyzője, *Bakos Ferenc* ellen tegnap merényletet követett el egy odaváló gazdaember, *Igaz István*. A gazdának a szegedi katonai parancsnokság tévedésből egy jubileumi keresztet küldött. Később rájöttek a tévedésre és a makói katonai ügyosztály utján visszakérték Igaztól a rendjelet. Igaz csak rendőri beavatkozás után adta a rendjelet vissza, de ettől az időtől kezdve állandóan üldözte Bakos Ferenc városi főjegyzőt, aki a rendjelet visszavétette. Tegnap újra fölment a főjegyző irodájába és ingerült hangon kérdőre vonta, hogy miért fosztotta őt meg a rendjelétől? Még mielőtt a főjegyző válaszolhatott volna, Igaz kést rántott és rárohant:

— Most meghalsz! — kiáltott a megremült emberre, aki erre segélyért kiáltott. Kiáltására berohantak a szobába a többi tisztviselők, akik kiszabadították a főjegyzőt kellemetlen helyzetéből. A merénylőt a rendőrség letartóztatta.

— **Repülőgép-verseny.** Majna-Frankfurtból táviratozzák: A bécsi aeroklub célrepülési versenyén a *Berlepsch* főhadnagy (Bécs) által vezetett „Alfa” nevű léghajó vitte el az elsőséget, amely mintegy 300 méternyire a céltől kötött ki. Második lett a *Radetzky* léghajó (vezetője *Pollák Ottó* Bécs), harmadik a *Louis Péter* (dr. *Schleiner* Bécs), negyedik *Hessen* (dr. *Bolzmann* Bécs). A győztes *Rotschild* báró (Páris) adományát, egy nagy műértékkel bíró bronzszobrot kapja.

— **Uj plébánia Vingán.** Vinga község előljárósága versenytárgyalást hirdet új plébánialak építésére 44.279 korona 73 fillér és templom tatarozásra 12.104 korona 53 fillér előírányzattal.

— **Kinevezés.** *Fülepp Kálmán*, Budapest főpolgármestere *Werner Sándor* dr.-t, *Werner Károly* aradi kereskedő fiát, a *Szent István* kórház segédorvosának nevezte ki. Itt említjük meg, hogy *Werner* dr. a nemzetközi orvoskongresszus XIII. osztályának a titkára.

— **Eljegyzés.** Szabó Margit kisasszonyt segedi Segesdy Miklós m. kir. honvédhadnagy eljegyezte Balatonfüreden.

— **Kell Manó cég ajánlja csipke és szalag különlegességeit.** Telefon szám 673. 131

— **A sajtó és a hatóságok.** Marosvásárhelyről jelentik: A politikai lapok szerkesztői *Patri Zsigmond* függetlenségi pártelnök elnöklésével értekezletet tartottak Marosvásárhelyen, melyen panaszkodtak, hogy a hatóság üldözi a sajtót, hogy a lapok árusítási engedélyét politikai okokból megvonja s közgyűlésein a sajtót sértő kifejezésekkel illeti. Az értekezlet elhatározta, hogy a lapok szolidaritást vállalnak s a hatóság tulkapásait esetről-esetre visszafogják utasítani s ezenfelül védelmet fognak kérni a fővárosi sajtótól.

— **Egy érdekes asszony halála.** Érdekes ritka egyéniség halt meg tegnap hirtelen *Karánsebesen*: *Jakobich* Helén. Ismeretes volt erő, támadó cikkeiről, melyeket hosszú időn keresztül a *Karánsebeser Zeitung Licht und Schattenbilder* című rovatában írt. Ezen cikkeiben féktelen, izzó gyűlölettel támadta *Burdia* Szilárd udvari tanácsos, országgyűlési képviselőt és mindenkit, aki vele közlebbi vagy távolabbi rokonságban, vagy csak ismeretségben állott. Ezen igaz talan, nagy gyűlölettel vezetett nem egyszer annyira elragadtatta magát, hogy köztisztviselőben álló személyeket olyan sértésekkel illetett, amelyek miatt ezek kénytelenek voltak ellene sajtópört indítani. Cikkei miatt nem egyszer el is ítélték. Szeptember hóra ismét ki volt tűzve egy sajtópere a temesvári királyi törvényszék mint esküdtbiróság elé, melyet *Burdia* Demeter, az *aradi harmincharmadik gyalogezred századosa* indított ellene egy *becsületsértő cikke* miatt. A per tárgyalását most *Jakobichné* halála miatt természetesen beállították és az eljárást megszüntették. Tehetséges, okos, művelt nő volt, aki tudott írni, de tudását jobb ügyhöz méltó lelkesedéssel és fanatizmussal nehéz cél szolgálatába szegődttette és hirlapírói működésével így a várt babért helyett csak büntetést aratott.

— **Jóváhagyott egyezség.** A belügyminiszter a törvényhatóság és néhai *Spitzer Ignác* örökösei között megkötött egyezséget, amelynek értelmében özvegy *Förster Károlyné* és jogutódai lemondanak a város által átengedett összeg fejében minden további követelésről, jóváhagyta és elutasította a közgyűlés idevágó határozata ellen beadott felebbezést.

— **Csalás takarékpénztári könyvekkel.** Makói tudósítás alapján bejárta a lapokat az a hír, hogy *Mezőkovácsházán* pénzhamisítókat fogtak el, akik hamis ezerkoronásokat gyártottak. Most azt jelentik *Mezőkovácsházáról*, hogy a *pénzhamisításról* szóló jelentés valótlan, mert ott csalókat és nem pénzgyárosokat fogott el a csendőrség. Az eset részletei ezek: A *mezőkovácsházai csendőrség* szervezett csalóbandát nyomozott ki. A banda feje *Csányi Ferenc*, állandó lakással nem bíró szélhámos, ki a csalást *Bulovszki Mária* nevű kovácsházai lakos, kedvesével üzte. *Bulovszki Mária* a *Csányi* megbízása folytán nagyobb takarékpénztáraknál egy-egy korona betét ellenében, betétkönyvecskéket szerzett, melyeket azután meghamisítottak úgy, hogy az egy-egy korona betéteket 2000—3000, sőt az egyik könyvecskében 40.000 koronára javították ki. Ezekkel a hamisított könyvekkel csapta be azután *Csányi* a hiszékeny és gazdaggá lenni vágyó embereket. Elhitette velük, hogy a könyvecskében lévő betét hamis pénz és annyira sikerült hamisítvány, hogy azt a betét alkalmával még a takarékpénztárnál sem ismerték fel. A vidéken — mert *Csányi* Szeged és Kecskemét környékét is bejárta — többen felültek a csalónak, a kiktől azzal az ürüggyel, hogy ilyen sikerült hamis pénzt szerez nekik — kisebb nagyobb összegeket csalt ki. A csendőrség erélyesen nyomoz az ügyben.

— Pálya áthidalás Máriaradna mellett. Máriaradna állomás bővítése kapcsán pályaáthidalást is létesítenek. Ennek terveire egyszer már tartottak közigazgatási bejárást, újabban azonban pótbéjárás szüksége merült fel. A pótbéjárást a kereskedelemügyi miniszter rendelete alapján augusztus 28-án délelőtt 9 órakor kezdik meg Máriaradna állomás felvételi épületében. A bizottság vezetője *Finánczy Béla* dr. miniszteri titkár lesz.

— Merénylet egy hírhedt bandafőnök ellen. Szalonikii távirat jelenti: *Szandanzki* ismert bandafőnök ellen ma éjjel merényletet követtek el. *Szandanzki*, aki mellén megsebesült, maga ment a kórházba. Öt gyanús bolgárt letartóztattak.

— Halálozás. Megirtuk már, hogy *Kohn Lajos* munkás életének 55-ik évében, boldog házasságának 22-ik évében hirtelen elhunyt. A megboldogultat e hó 29-én, d. e. 10 órakor fogják a gyászházából (*Deák Ferenc-utca 36.*) az izr. vallás szertartásai szerint örök nyugalomra helyezni.

— Elítélt hentes. Az aradi kihágási bíróság ma hozott ítéletével *Sári Ferenc* hentesmestert, akinek a Hunyadi utca 3. szám alatt van nagy forgalmu üzlete, kétszáz koronával megváltható tíz napi elzárással és száz korona pénzbüntetéssel sújtotta. *Sári* teljesen romlott és férgék által kikezdett kolbászt adott el üzletében egy napszámossal és mikor ezért felelősségre vonta az üzletben megjelenő rendőr, kijelentette, hogy azért adott tíz fillérért a rendesnél nagyobb adagot, mert a romlott árun túl akart adni. A kihágási bír. előtt is beismerte ezt.

— Óraadó a polgári fiúiskolánál. Az iskolaszék a *Weitzer-utcai* polgári fiúiskolához óraadónak *Földes Lipót*ot a nyelvészeti és *Szép Fábiant* a Ferenc-téri iskolához a matematikai tanszékre megválasztotta.

— Öngyilkosság a klinikán. Budapestről táviratozzák: A Székvetség-utcai Poliklinikán nagy riadalom volt tegnap. Egy ott jelentkező beteg, a műtőteremben öngyilkossági kísérletet követett el. Az esetre vonatkozólag ezeket közlik: *Neumann Jakab* 27 éves kereskedősegéd tegnap megjelent az ambulancián a poliklinikán és megvizsgáltatta magát. Az orvos baját nagyon súlyosnak mondta és az azonnali operáció beavatkozást szükségesnek tartotta, azért *Neumann*ot beküldötte a műtőterembe. *Neumann*, aki már többször volt operálva és tudta azt, hogy betegsége gyógyíthatatlan, már azzal az elhatározással ment a kórházba, hogyha újabb műtétnek kell magát alávetni, inkább azonnal meghal. Amikor bevezették a műtőterembe, elővette a célra hozott revolverét és háromszor hasba lötte magát. Csak két golyó talált, de ezek életveszélyes sérüléseket okoztak. *Neumann* a Klinikán maradt.

— Álarcos rablók garázdálkodásai. Gyöngyösről jelentik: Az elmúlt éjjel Gyöngyöspatán négy álarcos rabló, miután egy kocsi-műhelyt feltört és a szerszámokat ellopta, *Hauer Lajos* jegyző lakásába tört be. A jegyzőt és feleségét megkötözték, szájukat betömtek és összes ékszereiket és pénzüket elvitték. A rablók ezután egy másik kereskedő üzletét törték fel és rabolták ki. Az álarcos rablókat eddig nem sikerült elfogni.

— Elfogták az eperjesi rablógyilkost? Bécsből táviratozzák, hogy ma Bécsben, az eperjesi rendőrség megkeresésére, egy tömeglakásban letartóztatták *Engler Dávid* eperjesi fogtechnikus, aki ellen sok terhelt körülmény azt teszi valószínűvé, hogy ő gyilkolta meg *Glück Dávid* német az ékszerüzletben. *Engler* tagad ugyan, de egy eperjesi fodrász, akinek *Engler* arcképét felmutatták, azt mondotta, hogy a gyilkosság napján borotválta a fogtechnikus, aki angolosra nyíratta le bajuszát. A letartóztatottat Eperjesre szállítják.

— A bátor kisleány. A maga nemében nem mindennapi eset játszódott le tegnap a temesvári kir. ügyészség épületében. Egy apró kis magyar gyerekleány belépett *Jörg Endre* kir. ügyész szobájába.

— A királyi ügyész bácsit keresem — mondta fej- és hanghordozással a kis csöpség.

Jörg Endre nagyot nézett a praksisában talán páratlan eseten s jószágos hangon kérdezte mi járatban van?

— Feljelentést akarok tenni — jelentette ki erőlyesen a kislány. En *Jaromesz Julianna* vagyok és kérem az ügyész bácsi segítségét.

— Talán bántott valaki — veti közbe *Jörg Endre*.

— Nem kérem — felelte selypítő nyelvel a kis *Julia* — nem engem bántottak, a családom van bajban! Mi *Giródn* lakunk és a szomszédunk elverte minden ok nélkül *Mari* nénemet, aztán pedig bement az édes apámhoz és azt is elverte.

— Hogy hívják azt a gézenguzt?

— *Rácz Károlynak* nevezik a szomszédunkat. Az édes apám azt mondta, hogy „feladja” az ügyészségnél a *Ráczot*, de ez most azzal ijesztget bennünket, hogy abban az esetben felgyújtja a házunkat s megöli az apámat és a nénemet. Az apám *Jaromisz Antal* most már ki sem mer menni az utcára. Tegnap akartunk Amerikába utazni, a házunkat már el is adtuk, de nem adhatjuk át a *Rácz* fenyegetése miatt. Hát ha felgyújtja. Akkor megkárostitja a vevőnket.

— De hát mért küldtek téged, hány éves vagy te?

— Tíz éves leszek és a harmadik elemibe járok, — felelte büszke szittyá hangon a kis leány.

— Menj haza és mond meg, hogy kiskorú nem tehet följelentést, jöjjön be az apád — világosította fel az ügyész.

— Mindjárt haza megyek, csak még egy kicsit pihenek. Mert jó messze van *Giródn* és én egyedül, gyalogszerrel jöttem onnan és megyek is vissza.

— Hát aztán nem felsz az uton egyedül.

— Nem én, hiszen én magyar leány vagyok.

— A ferenc-téri polgári fiúiskola igazgatója. Az iskolaszék *Szathmáry Istvánt* bizta meg az új polgári fiúiskola vezetésével.

— Betörés. Ma délután egy és két óra között *Balogh József*nek a színház-épületben levő könyvkereskedését ismeretlen tettes felnyitotta, a kézi pénztárt feltörte s onnan tizenöt korona kézipénzt és két ezüst órát vitt el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Birtokcsere. Az elmúlt héten Aradon a következő birtokváltozások történtek: *Pintér Károlyné* eladja az aradi 2462. számú tjkvben felvett *Sári-utca 13.* számú házat 4800 koronáért *Kotom Lajosné* szül. *Rittler Mária*nak. — *Lenkey Ferenc* eladja az aradi 1044. számú tjkvben felvett *Part-utca 1.* számú házat 9800 koronáért *Reich Dávid* és nejének. — *Pollák József* aradi cég eladja az aradi 1134. számú tjkvben felvett *Vadászkürt-utca 14.* számú házat 5800 koronáért *Klein József* és nejének. — *Kresz János* és neje eladják az aradi 444. számú tjkvben felvett *Kossuth-utca 37.* és 38. számú házakat 62500 koronáért *Kerekes Samunak*. — *Hartmann Béla* ajándékba adja az aradi 6854. számú tjkvben felvett *Erzsébet királyné-körút 18a)* számú házból az öt illető fele részt neje *Oggolder Paulának*.

— Kossak esász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme. *Weitzer János-utca 3.* sz. Telefon 657. 2811

— A beiratások a *Kessler Izabella*-féle fiú- és leány magán elemi iskolában szeptember 1-én kezdődnek. Felvilágosítással délutánonként *Kazinezy-utca 10.*, az iskola épületében készséggel szolgál a tulajdonos. 3108.

— Szülők figyelmébe ajánljuk *Huppert Henrik* (Szabadság-tér 11.) elsőrangú helybeli női szabóságát, ki tanulmányjáról visszaérkezve legdivatosabb női és leányka kosztümöket elegáns kivitelben gyorsan és pontosan készít és ugyanezek készen is beszerezhetők. 3217

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér *Vojtek és Weisz*nál. 17

— Hol vegyünk iskolai táskákat. Óriási nagy mennyiségű iskolai táskák érkeztek *Fischer Simon* nagyáruházába Arad, Szabadság-tér 12. szám alá. A cég ezen cikkekben való nagy forgalom elérése végett olyan bámulatos olcsó árakban fogja árusítani, amilyenek eddig egyáltalán nem voltak. Ugyazintén a nagyáruház nagy előkészületet tett az iskolás gyermekek részére szükséges mindenféle árucikkben, ugymint gyermekkalapok, cipők, ingek, barisnyák, nyakkendők, zsebkezdők, esernyők, melyek szintén feltűnően olcsó árban lesznek árusítva. 3218

— *Szilágyi és Diskant* miskolci gépgyáros cég kitűnő, könnyűszerkezetű és víznyomású szállósajtóira, valamint legújabb „*Villam*” központifutó bogoyzó és zuzogó ére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített „*Kossuth*”, „*Kircsem*” és „*Hegyalja*” borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi sajtóláshoz készített *Rákóczi* „kettős kosaru” sajtók, a melyeknél a régi világ fából készített sajtója nagyszerűen egyesítve van a legújabb technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, a sós része faszervezet. Ezenfelül a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, a mi a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet verni. Az 1901. évi temesvári, 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági országos és az 1906. évi nagyváradi kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve, az 1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és díszoklevéllel. A cég izléses árjegyzékét kívánja minden érdeklődőnek megküldi. 2539

A kiváló és hatékony gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, székrekedésnél és káros bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

szágható forrásvízkereskedésben vagy a Szinyva-lépcsőn

Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudaifrakpart.

TANÜGY.

(—) A pankotai cigányiskola. *Varjassy Árpád* kir. tanácsos, aradmegyei kir. tanfelügyelő felterjesztésére tudvalevőleg elrendelte a kultuszminiszter a pankotai cigányiskola felállítását. A közoktatásügyi miniszter jövő évi szeptemberre tervezte az iskola megnyitását, de a tanfelügyelőség a minap felterjesztést intézett a miniszterhez, kérve, hogy a cigányiskolát már most szeptemberben nyissák meg. A tanfelügyelőség reméli, hogy a minisztérium teljesíti a kívánságot és így a cigányiskola már a most következő tanévben megkezdheti fontos működését.

(—) Iskolai beiratások. Az aradi m. kir. állami felsőbb leányiskolában az 1909—1910. iskolaévre szóló beiratások szeptember hó 1., 2., 3. és 4. én délelőtt 9—12-ig fognak eszközöltetni. Ugyanezen napokon, délután 3—7-ig a felvételi, pótló és javítóvizsgálatokat tartjuk meg. Az 1909—1910. iskolai év megnyitása szeptember hó 6-án délelőtt 8 órakor történik. Az I. osztályba oly növendékek léphetnek, akik a népiskola IV. osztályát sikeresen elvégezték, vagy felvételi vizsgálatot tesznek. A felvételi vizsgálat díjtalan. A többi osztályokba csak oly tanulók vehetők fel, akik megfelelő életkorral bírnak, és a megelőző osztályt valamely nyilvános vagy felsőbb leányiskolában sikeresen elvégezték s erről bizonyítványt mutatnak fel, ennek hiányában felvételi vizsgálatot tartoznak tenni. Kivételt képeznek itt a nyilvános polgári leányi iskolák IV. osztályát jó sikerrel végzett tanulók. Ezek a felsőbb leányiskola V. osztályába akadálytalanul beléphetnek. Beiratási díj 15

korona; az évi tandij 80 korona. Az új növendékek beírásakor a következő okiratokat tartoznak bemutatni: 1. születési bizonyítványt, 2. iskolai bizonyítványt, 3. a sikeres oltásról tanuskodó orvosi bizonyítványt. Az igazgatóság.

(—) **Tanítóválasztás a polgári fiúiskolában.** Az iskolaszék ma Kovács Vince tanácsnok lemondása által megüresedett tanítói állásra Zarái Jenő polgári iskolai tanítót meghívás útján megválasztotta.

(—) **Az aradi királyi főgimnáziumban a javító vizsgálatok hétfőn, augusztus hó 30-án d. e. 9 óra után veszik kezdetüket és tartanak az egész nap folyamán (d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig. A felvételi-, pótló- és magánvizsgálatok aug. hó 31-én (kedd) lesznek d. e. 8—12-ig és d. u. 3—6-ig. A rendes- és magántanulók felvétele (beiratások) szept. hó 1., 2. és 3. napjain, reggel 9—12-ig és d. u. 3—5-ig eszközöltetnek az intézeti épület disztermében. Szeptember hó 1-én reggel 9—12-ig csakis a IV. osztályba vétetnek fel tanulók és pedig előbb a helybeli illetőségűek, vagy a kik a múlt iskolai évben az aradi kir. főgimnázium III. osztályába jártak. A IV. osztályba csak 68 tanuló fog felvétetni. (Ezen osztály párhuzamosítása ugy a törvény értelmében, mint helyiség hiányában sem lehetséges.) Tehát felhívattak az érdekelt szülők, hogy fiaik beiratását a IV. osztályba a főtírt időben eszközöljék. Azon tanulók, kik először iratkoznak be, kik tehát még nem voltak az aradi kir. főgimnázium növendékei, a beiratásnál iskolai bizonyítványukon kívül születési bizonyítványukat (keresztlevél) és újraoltási bizonyítványukat tartoznak felmutatni. A gimnázium I. osztályába csak a 9 évet betöltött, de a 12-ét meg nem haladott koru tanulók vehetők fel. Főtírt okmányok nélkül tanuló nem fog felvétetni. A beiratásnál fizetendő: a) felvételi díj 8 kor., b) ifj. könyvtárra 1 kor. 60 fill., c) értesítőre 2 kor., d) énekdíj 2 kor., e) tintadíj 40 fill. és kirándulási díj 1 kor., összesen 15 kor. A tandij 60 kor. Ez fizethető a beiratásnál, vagy esetleg (szegényebb sorsu tanulók) négy részletben is. Szeptember hó 4-én (szombat) reggel 8 órakor lesz a róm. kat. tanulók ünnepélyes „Veni Sancte”-je a minoriták templomában és utána az iskolaévet megnyitó ünnepély a diszteremben, az iskolai szabályok felolvasása s egyéb tudnivalók közlése az osztályokban, ahol minden tanuló megjelenni tartozik. Szeptember hó 6-án (hétfőn) a rendes előadások kezdetüket veszik. Az igazgatóság.**

(—) **Iparostanoncok beírása.** Az iparostanoncok beírása szept. hó 5-én d. e. 9 órakor veszi kezdetét és tart szept. hó 15-ig, amely napon a tanítás is megkezdődik. A beírások vasár- és ünnepnapon d. e. 9 órától 12 óráig, hétköznapokon: hétfőn, kedden, szerdán és pénteken d. u. 5—7-ig tartatnak a Weitzer-utoai fiúiskola földszinti helyiségeiben. A beírásához minden tanonc köteles elhozni előző évi tanonciskolai bizonyítványát, vagy ha még nem járt tanonciskolába, köteles elhozni legutolsó iskolai értesítőjét vagy bizonyítványát.

Felhívattak a mesterek, hogy azokon a napokon küldjék tanoncaikat beírtni, mely napon jártni óhajtják. A hétfő-szerdán járó tanoncok hétfő-szerdai, a kedd-pénteken járó tanoncok keddi és pénteki napokon jelentkezzenek beírtni iratás végett. Vasárnap mindkét csoportbeliek vétetnek fel. A beírásakor 4 kor. 20 fillér tandiját kell fizetni. Bizonyítvány vagy értesítő nélkül, vagy tandij nélkül senki nem lesz beírtna. Az a mester, ki tanulóját szeptember hó 15-ig nem iratja be, a kapitányság által 40 koronáig terjedő bírsággal is büntettetik. A folyó tanévtől kezdve a szerződéses viszonyban levő leánytanoncok is fognak tanoncisko-

lába jártni és pedig valamelyik — ezután kijelölendő — leányiskolába. A leánytanulók beírtna csütörtöki és szombati napokon eszközöltetnek d. u. 5—6-ig. A leányok is 4 korona 20 fillér tandiját fizetnek. Reinhart Gyula s. k., az iparostanonciskolai bizottság elnöke.

(—) **Vidéki szülők figyelmébe.** Miután az aradi felsőbb leányiskolának internátusa nincsen, felhívjuk a vidéki szülők figyelmét arra a kedvező körülményre, hogy özv. Sváby Pálné, Turehány Gizella, az állami felsőbb leányiskola tanítónője (Hasszinger utca 5.) a leg gondosabb családi nevelést és ellátást elvállalja. Az ellátási díj egész évre 700 korona. Zongora tanítást is vállal. 2488

(—) **Az aradi Zenekonzervatórium beiratásai** f. évi szeptember 1-én kezdődnek.

Mikor fekszik le a pesti ember?

— Fővárosi levél. —

Budapest vendégei, a szolid vidéki magyarok csaknem kivétel nélkül ezzel a kérdéssel fordulnak fővárosi ismerőseikhez. Mikor fekszik le a pesti ember? Erre egyszerűen így lehet felelni:

A nap minden órájában kelnek és fekszenek le a pestiek. Nem lehet határozott terminusokat mondani. Természetesen a munkások ezrei, akiknek pontban reggel hat órakor a gyárban vagy a műhelyben kell lenniök, egy külön csoportot alkotnak, de semmiesetre se ők teszik a lakosság többségét. A nagy távolságok miatt rendkívül sokan már hajnali négy órakor ébrednek, hogy öt órára elérjék a villamost vagy a vicinálit, amely munkába viszi őket. Ezek a legkorábban fekvő pestiek. Este kilenc órakor már ágyban vannak.

Most vegyük az ellentétes kategóriát. Azokat, akik este és éjjel dolgoznak. Elég világváros már Budapest ahhoz, hogy a hivatásbeli éjszakázók társadalmát jelentékenyen mondhatassuk. Idetartoznak: az újságírók, betűszedők, a nyomdászok, a pincérek, az éjjel is üzemben lévő gyárak és vállalatok munkásai és legutolsó sorban az a sok-sok szerencsétlen leány, aki a nappali emberek mulatozásából keresi meg borzasztóan keserű kenyerét. Hogy él egy éjszakai újságíró? Este hat órakor megy a szerkesztőségbe és alig másfél órai megszakítással éjjel utáni két óráig kell dolgoznia. Emésztő, nehéz szellemi munkát végez, olyan felelősséggel, amilyenről laikusoknak fogalmuk se lehet. Dolga végeztével föllelegzik és valami szórakozást keres. Vendéglőbe, majd kávéházba, esetleg a népesebb mulatókba megy és hajnali öt órakor megy csak haza, amikor már sűrűnek-forognak a milimárik, a szemetesek, gyárakba igyekvő munkáscsapatok. Otthon nem fekszik le mindjárt, aminthogy a hivatalnok sem esik ágyba délután öt órakor. Olvas, levelet ír, de leginkább kezeit, mert az éjjeli újságíró rendszerint valamely más lapnak vagy irodalmi vállalatnak is munkatársa. Alszik hét órát; amikor más a délutáni ozsonnáját költi el, 6 reggelit eszik, lapokat olvas, behelyezkedik a világszenzációk sodrába, mert egy pillanat elmulasztása egészen megzavarhatja az események kapcsolatának kutatásában.

De nemcsak a hivatásos éjjeli újságírók élnek így. Budapesten sok író, költő, tudós és művész van, aki csak éjjel tud dolgozni. A pincérek ezrei éjjel keresik kenyerüket. Este 7 órakor veszik át az asztalkendőt és talpon vannak mindaddig, amíg egy szál vendég ül a lokalitásban. Munka után szórakoznak és csak reggel nyolc órakor térnek pihenni. De hány olyan fiatalember és agglégény (persze szalmaözeveg is) van Budapesten, akik minden kényeszerítő ok nélkül hasonló életet élnek. És pedig rendszeresen. Különösen a hivatalnokok közt vannak sokan ezek az önkéntelen éjszakázók. Akik aztán egy-egy újságíróval barátságot kötnek és hűségesen átvirrasztják vele az éjszakát, mintha csak ők is éj-

fél után két órakor keltek volna föl az íróasztal mellől.

A villamos vasuti kalauzok megint külön csoportba tartoznak. Ezek a szerint, hogy mikor fejezték be az esti szolgálatot, reggel 3, 4, 5, 6 és 7 órakor ébrednek. Aki esti kilenc órakor hazament, annak hajnali négy órakor szolgálatba kell mennie. És rendszeren messzi városrészből jönnek, ahol ha van is villamos, de hiszen nélkülük nem is közlekedhetik. A kalauzokon és kocsivezetőkön kívül a postásoknak és vasutasoknak is nagyon korán kell kezdeniök a munkát. Ezzel ellentétben a sok ezer éjjeli ór, rendőr, utcaseprő, betegápoló néha olyan időben fekszik le, amikor már az éjszakai újságíró is a második álmát alussza. De vannak olyanok is, akik nem egyfolytában, hanem két részletben alusznak. Így például a kávéosok és vendéglősök, akiknek a nappali és az éjjeli személyzettel külön kell elvégezniök a leszámolást. Először hajnali három órakor fekszenek le, másodszor reggel 8—9 órakor. Talpon van délután háromig, amikor este hétig pihenhet.

Éjjel után két órakor kelnek föl azok az emberek, akik Budapest gyomráról gondoskodnak. A vásárcsarnokok hajnaltájt már népesednek, hogy reggel hat órakor mindenki a helyén legyen. Ezek az elárúsítók jórészt a környékről jönnek. És ne feledkezzünk meg azokról se, akik Budapestet világgossággal látják el: a gáz- és villamossági munkásokról, de a főváros híres lumpjairól se, akik kitartásban legfőleg csak a vidékiek mulnak fölül. Körülbelül ezt a statisztikát lehet csinálni Budapest népének alvásáról: ahány ember fölkel, ugyanannyi fekszik le, vagy — alszik tovább. Nem számítva ide a gyárak, műhelyek és irodák munkásait, amennyiben ott csakis nappali munka folyik. És a nap minden percében fekszenek és kelnek a pestiek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. B. dr. Látogasson meg bennünket hétfőn délután 3 és 5 óra között a szerkesztőségben.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 28.

Amerika 1-el magasabb. Kínálat, vételkedv kielégítő, 4 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb áron.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Tengeri 1910. májusra	7.13—7.14	7.13—7.14
Buza 1909. októ. erre	13.54—13.55	13.54—13.55
Buza 1910. ápril. era	13.64—13.65	13.64—13.65
Rozs 1909. októberre	9.63—9.64	9.64—9.65
Zab 1909. októberre	7.34—7.35	7.33—7.34

Zárul 5 órakor.

Osztrák hitelrészvény 854.5

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1909. augusztus 28.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos új	13.10—13.20
76 " " " " " " " "	13.30—13.35
77 " " " " " " " "	13.40—13.45
78 " " " " " " " "	13.45—13.50

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos új	13.00—13.05
Rozs új	8.70—8.75
Arpa új	6.75—6.80
Zab új	6.60—6.70
Tengeri régi	7.30—7.40

Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 28. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérip; közép páronként 400—400 kilogrammig terjedő sulyban — fillérip; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammos felül suly-

Divatos füzők és különlegességek

ugy készen, mint
méret után a leg-
jobbak készülnek

Pilcz Irma

füzőkészítőnél

ARAD, Deák Ferenc-utca 2. szám.

A vidéken lakó hölgyek kérjenek mértékveteli utasítást.

ban 140—42 fillérig; fiatal közep páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban 142—144 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 144—145 fillérig.

Sortelési szám: augusztus hó 25. napján volt készlet 28198 darab, augusztus 26. napján felfújtatott 105 darab, aug. 26. napján elszállított 486 darab, augusztus 27. napjára maradt készletben: 27.817 darab.

A hírtól serten üzlet irányzata vevők kellemes.

A legjobb kutya-kalács

volt és marad a.

Fattinger-féle kutya-kalács,

melynek összes a fajta tápszerek közül a legjobb használatú és tápanyag
— 50 kg. 23. — 5 kg. németre 3.20 K.

Fattinger-féle Puppy-Biscuit

csölyk-kutyák részére. 50 kg. 26.—K., 5 kg. németre 3.50 K. Árjegy
zékot németre küld:

H. POLSTERER (Inhaber und Mitgründer der
Patent-Fleischfaser Hundekuchen- u. Geflü-
gelfutter-Fabrik Wiener-Neustadt.

250-nél több első díj. — A Fattinger-féle tápszerek állatorvosai ellenőrzés
mellett készül. 5914

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 28. —

Fehér Kereszt szálloda. Friedrich Bernát utazó Bécs. — Waller Hermann utazó Budapest. — Diamant Izidor utazó Bécs. — Taró Albert lelkész Budapest. — Z. Aigner Frigyes utazó Budapest. — Vitya Miklós földbirtokos Ós-Csanád. — Belgram János ker. utazó Szárcsa. — Csepelényi Lajos utazó Budapest. — Hoffer Jenő ügynök Budapest.

Központi szálloda. Spitz I. dr. orvos Kecskemét. — Sugár Károly utazó Budapest. — Szabó Emilné házvezetőnő Ágya. — Billo Mihályné bankhivatalnok neje Budapest. — Weisz Ida magánzó Budapest. — Wolf Zsigmond utazó Zombolya. — Kállai Jolán színésznő Miskolc. — Erdős Lajos utazó Déva. — Dreszker Emil kereskedő Budapest. — Jánky Andor utazó Kolozsvár. — Kozma Marcell raktárbeli felügyelő Szeged. — Mayer Vilmos utazó Budapest.

Pannonia szálloda. Gál József főrendiházi tag Lukarec (Temesmegye). — Kreczular Vladimir utazó Budapest. — Tináczy Béla dr. miniszteri titkár Budapest. — Szelítő János birtokos. — M. Nagy Lajos tanító Barót (Háromszékmegye). — Löbl Izidor magánzó Hódobos. — Gál Tamás lelkész Gyergyóalfalu. — Sass Antal lelkész Barót. — Kovács Balázs lelkész Barót.

Vass szálloda. Traján Duma hivatalnok Románia. — Nádas Sándor utazó Lugos. — Ornstein Béla utazó Budapest. — Guttmann Adolf

szőlőbirtokos Versec. — Földvári Józsefné és családja Felvinc. — Friedländer Hermann hivatalnok Gurahonc. — Jorgonics jegyző Keszinc. — Sárkány Sándor utazó Budapest.

Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. Orvosiilag ajánlva. — Aradi főlerakat POLLÁK JÓZSEF cégnél, József főherceg-ut II. 5888

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Beró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1909. augusztus 29-én, vasárnap:

1. Leselkedők. Humoros. — 2. Török szerelem. Dráma. — 3. A Don Juan cigány. Bonózat. — 4. Regény Monte-Karloban. Dráma — 5. Az ócska festmény. Humoros. — 6. A szerencse talizmán. Színes látványosság. — 7. Agyagyártás Szenzációs felvétel.

Előadások délután 3 órától kezdve.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a Cs. és kir. 33. gyalogosred zenekara játszik. — Cukraszda.

NYILTTÉR.*

Étvágytalanság, székrekedés

a rohtsi

„Templom-forrás“

folytonos ivásánál teljesen megszűnik.

Regibb krónikus hasonló bajoknál

„Styria forrás“ * (erősebb) * használandó.

Nagybani raktár Magyarország részére

HOFFMANN JÓZSEF

Budapest, V. Bathory-utca 8. sz. 5958

Tanfny Ida

zongora tanítónő

tanítványai az órák beosztása végett lakásán találhatják:

délután 4-től 5-ig,

augusztus hó 29-től.

3163

Attila-tér 4. sz.

Nagy választék

Lemez és vas zománczott
Főzőedények,
Háztartási cikkek,
Konyha felszerelések,
Szőlőművelési eszközök,
Mindennemű szerszámok,
Gép és ipari cikkek,
acél, nikkell és sárgaréz áruk
és mindennemű

Vas árukban

Kérjük szíves megbízásait, melyek
gondos kiszolgálásá-
ról és jutányos számi-
tásáról biztosítjuk.

Kitűnő tisztelettel

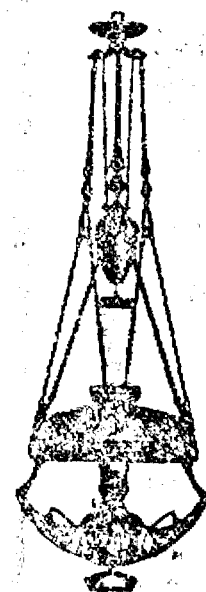
1451

Kneffel Károly és fia

vas- és szén-nagykereskedése.

Üzleti berendezésünk és
árványok f. évi július hó elején
mérsékelt áron eladó.

Tulzsufolt raktár miatt

mélyen leszállított árakban kap-
hatók legújabb és legizlésebb
üveg, porcellán és mosdó-
készletek. Nagy vá-
laszték függő és
asztali lámpákból.

Legjutányosabb forrás 2051

figurális dísz tárgyakból.

Legjobb minőségű china- és al-
pocca-ezüst dísz tárgyak, ugyszin-
tén elsőrendű evőeszközök.

Képkerekekből

óriási választék, több mint 400
új izléses minta van állandóan
raktáron.

FISCHER MÓR,

Andrássy-tér 20. szám
(Fischer Elia-palota.)

Megyei és városi telefon szám 568.

Rendkívül olcsó árakban!! Szövetmaradékok elárúsítása.

Teljes öltönyök úgy fiuk részére is a posztó gyári raktárban Arad, Szabadságtér 17.

Telefon 475. sz.

Leichner és Fleischer, Arad és Pécs.

Kozmetikai Gyógyintézet

BUDAPEST,

IV., Kossuth Lajos-u. 4., I. em.

— Alapított 1892. —

Az intézet az emberek szépségével foglalkozik. A beteges, hibás bőrt meggyógyítjuk. Az elhanyagolt, elromlott bőrt helyreállítjuk. A csupnyát megszüntetjük. A szépet konzerváljuk, hogy mindig szép maradjon. Orrot, fület, kezet, lábat, kebleket formássá teszünk. Az arcvonásokat finomítjuk, fiatalítjuk. A pusztuló haját megmentjük, a fölösleges hajnövényt örökre kipusztítjuk. *Minden elképzelhető szépségápolás mellett gyógyítunk. Honoráriumot csak előzetesen fogadunk el.* Az intézet föl van szerelve a komoly orvosi kozmetika és a modern szépségápolás minden hatátság eszközeivel. Nem csodaszerekkel dolgozunk, nem sminkeléssel kezelünk, hanem kipróbált gyógyszerrel és tudományos eljárásokkal. A kik az intézetet nem látogathatják, azoknak saját szépségápolóeszközöket ajánljuk. Hogy szereink értékesek, arról orvosaink garantálnak. Hogy szereink biztos hatásúak, azt — aránylag csekély reklám mellett — ériási forgalmunk bizonyítja, mert a közönség egymás közt dicséri és ajánlja azokat. Intézetünk főorvosának — *Jutassy József dr.* bőrgyógyász, egészségintézetünknek — idején szerinti szépségápolóeszközökkel az ismert szépségápolóknak megfelelőleg utóféle készletet állítottunk össze, ezek:

Bőrápoló-készlet. A díszes dobozban van egy dr. Jutassy-féle *Kozmetikus-szappan*, egy dr. Jutassy-féle *Kozmetikus-kendő* és egy dr. Jutassy-féle *Aromaszíróó-készlet*, illusztrált használati utasítással. — Szolgálat kényes, érzékeny, száraz, petyhüdt, ráncosodó, durva, hámzó, lübbörös, sötét bőr pótlására és szépségére. *Ára 5 korona.*

Bőrgyógyító-készlet. A díszes dobozban van egy műtesser-nyomó készülék, egy dr. Jutassy-féle *Gyógy-szappan*, egy dr. Jutassy-féle *Arca* és egy dr. Jutassy-féle *Bőrápoló-gyógy.* — Ezen szereket a zsíros, fűnyes arc ápolására szokás alkalmazni. Gyógyítják a bőrt a (tesszer), a pattanásokat (vimmerli), a bőrkacsokat (pórus), a túlságos izzadást, a vörös orrot, vörös kezet és fagyási foltokat. Kimerítő használati utasítással *Ára 5 korona.*

Bőrtisztító-készlet. A dobozban van egy dr. Jutassy-féle *Arca* és egy dr. Jutassy-féle *Szeplő-kendő*. — Ezek a szereket gyöngyöden koptatják a felső bőrt és ez által elmulasztanak minden barna foltot és bőrférré tesz az arcot az elszáradt, napsütött, lebaráncolt arcra és kézen. Széplőt és májfoltot gyökeresen elmulaszt. Kimerítő használati utasítással *Ára 5 korona.*

Bőrhámlasztó-készlet. A dobozban van egy dr. Jutassy-féle *Hámlasztó-krém* és egy dr. Jutassy-féle *Hámlasztó-kendő*. — Ezek a szereket erőteljesen és gyorsan lehámlasztják a felső bőrt és vele minden tisztátalanságot. Az egyenetlen bőr megismul tölnek, a káros bőr megpuhul. Sikeresen lehet használni régi nagy bőrpórusok, pattanások utónyomai, himlőbaj és sebhegy simítására. Lencsék és szemüvegek ellen, továbbá régi, makacs májfoltok ellen. Alapos használati utasítással *Ára 5 korona.* 5802

Hajgyógyító-készlet. A dobozban van egy dr. Jutassy-féle *Hajzsír* és egy dr. Jutassy-féle *Fajmasszíróó-készlet* a fejbőr erősítésére, edzésére. — Ezen eljárás megállítja a zsírosságot, hajkopartól és ragálytól származó hajhullást, megszünteti a hajnövényt (hajmoly) s forszirozza a hajnövényt. A haját nem őríti. — Használati utasítással *Ára 5 korona.*

Egyszerre több készlet használható.

Minden készlethez mellékelve van dr. Jutassy Szépségápolás című könyve. A készletek vásárolhatók vagy postán rendelhetők ezen a címen:

Kozmetikai
Gyógyintézet
elárusító osztály
Budapest, IV. Kossuth-
Lajos-ueca 4. I. emelet.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. I. em.

Telefon 294. sz. Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.
Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1909. augusztus hó 28.

Keresünk:

Aradra: 1 vas és 1 paraszt rőfös szakmabeli segédet.

Vidékre: egy a fűszer, gyarmatáru, festék és esetleg rövidáru szakmában jártas utazót, 1 könyv és papír, 1 fűszer, rőfös és rövid, 2 vas és fűszer, 2 vegyes, 1 kézmű és 1 elsőrendű divat és cipő szakmabeli magyar, román és részben német, tót és szerb nyelvismerettel bíró segéddet és több tanoncot.

Ajánlunk:

női kereskedelmi alkalmazottakat, kik az Aradi Kereskedők Köre női kereskedelmi tanfolyamát sikerrel végezték, továbbá 4 fűszer, 4 vegyes, 1 kézmű, 2 rőfös és divat és 2 fűszer és rövidáru szakmabeli segéddet.

Az elhelyezése teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. 321 igazgató.

Naponta többször
frissen pörkölt kávé

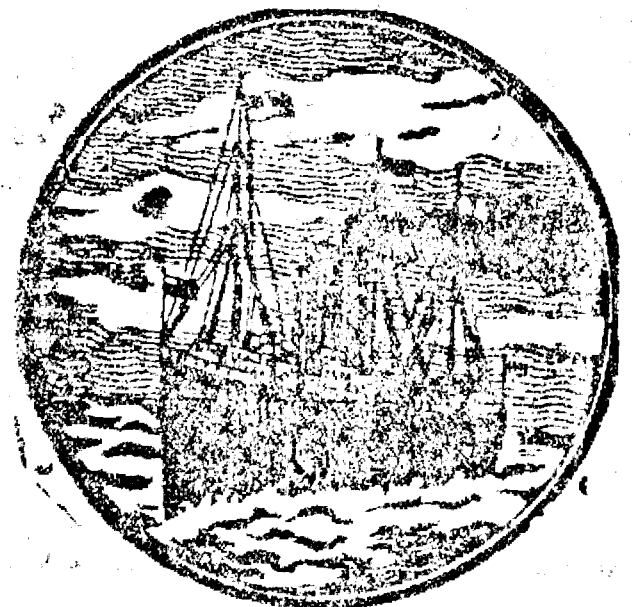
fűszer és illatszer KÁROS
SZAGÁTÓL mentesen

Csakis az

Atlantika

kávé és tea behozatalnál
kapható. 421

Villanyüzemű kávépörkölőnk működésben látható a kirakatban.

Arad, Andrassy-tér 20. Fischer Ellz-palota.
Városi és megyei telefon 609.

Iskola- könyvek

minden helybeli és vidéki tanintézet részére

használtan is

az előirt legújabb kiadókban

(félárban)

kaphatók

KERPEL

IZSÓ

könyv- és papirkereskedésében
Aradon, Andrassy-tér 20.
(Fischer Eliz palota.)

Telefon 385. szám.
Használt tankönyvekre való előjegyzéseket
már most elfogadok,

Minden tankönyv
használhatóságá-
ért felelek. 931

Az összes tanszerek,
u. m. füzetek, rajz-
tömbök, vonalzó, kör-
zők, festékek, stb. első-
rendű minőségben,
hazai készítmények-
ben és nagy választék-
ban vannak raktáron.
Az izr. ünnepekre való makzórok
és imakönyvek nagy választéka.

Uj és használt
tankönyvek

legnagyobb készlete.

Kiváló tisztelettel Kerpel Izsó
A „Vasutas Szövetség Aradi
Kerületének” szállítója.

Értesítés

termény kézi vásárlásról.

Az aradi cs. és kir. katonai élelmezési raktár

kézi vásárlás útján azonnali készpénzfizetés mellett gazdáktól és azok egyesületeitől zabot vásárol és pedig:

1909. augusztus hónapban	1000 métermázsát
1909. szeptemberben	1130
1909. októberben	1000
1909. novemberben	1000

Bővebb felvilágosítást nevezett katonai élelmezési raktár ad. Arad, 1909. augusztus hó 29-én.

3178

Cs. és kir. katonai élelmezési raktár Aradon.

Engelhardt-féle Chassalla Sandalok

hölgyek, urak és gyermekek
részére 2096

tennis cipők

kizárólagosan

Weinberger János cipő áruházában
kaphatók.

Aradi Ciqészek Termelő Szövetkezete

Őszi

cipő-árjegyzéke.

Női-cipők:

Komot laszting	... frt.	1.50
Kivagott cipő zergebőrből	2.—	feljebb
Regatta	2.80	..
Regatta zsevrőbőrből	4.50	..
Fűzős zergebőrből	3.60	..
Fűzős zsevrőbőrből	5.50	..
Gombos zergebőrből	4.80	..
Gombos zsevrőbőrből	6.50	..

Férfi-cipők:

Cugos cipő, sima, vikezos	3.30
Cugos cipő, bezeces, vikezos	4.—
Bergsteiger cipő, tükörbőrből	4.80
Cugos cipő, sima, dongola könnyű tájós lábakra	5.—
Bergsteiger cipő, zsevrőbőrből	6.50
Cugos cipő, bokszbőrből	5.80
Bergsteiger cipő, bokszbőrből	6.20
Bergsteiger cipő, barna sevrőbőrből	7.60
Fél cipő, zsevrőbőrből	5.—

Gyermekcipőket minden nagyságban raktáron tartunk. 3185

Vidéki megrendeléseknél a lábnyomot papírra lerajzolni kérjük.

Utánvét mellett szállított áruknál 8 napon belül a meg nem felelőt becserejük.

Tanítónőképezdei magánvizsgálatokra

előkészítő tanfolyamot nyit szeptember elsején megbízható okleveles tanítónő.

Tandij, vizgadij, vizsgára vasúti költség és ellátás mindössze évi 400 korona.

Jelentkezéseket már most elfogad Görös Gizella tanítónő (Arad, Mikes Kelemen-utca 12. szám.) 2769

DENGELEGI FERENCZ

férfi szabó üzletét

Átjel Péter- és Zrínyi utcába

Az Első Aradi Takarékpénztár épületébe

helyezte át,

melyet van szerencsém a II. é. közönségnek és rendelőkinek tudomására adni. Készítetek legdivatosabb öltönyöket a legjutányosabb áron.

Tisztelettel

Dengelegi Ferenc
szabó. 3201

Feltűnő olcsóságok!

3103

Dacára a folytonos árak emelkedéseinek, alkalmat nyújtok a t. nagyérdemű közönségnek az alant elősorolt árukat **feltűnő, mesés olcsó árakban** nyújtani:

Férfi és női szövetek,
Angol Zefirek,
Kanavász,
Vásznak,
Chiffonok,
Ásztalneműk,

Törülközők,
Legujabb filasz barchettok,
Ágygarnitúrák,
Zsebkendők,
Zsinór és Piquet-barchetok,
Valódi Rumburgi vásznak,

stb., stb. szakmába vágó cikkek, míg ezen készlet tart.

MAUTNER R.

„OLCSÓ ÁRUHÁZA“ Hunyady-utca.

Üzleti órák: reggel 7-től 12-ig és délután 2-től 7-ig.

Kiadó bolt és lakás.

A minoritáknak Andrassy-téren levő bérházában öt utcai szobából és mellék-helyiségekből álló lakás 1909. november 1-jétől, — közvetlen a templom mellett levő bolthelyiség pedig 1910. május 1-jétől kiadó. — Bővebb felvilágosítást ad a házfőnökség. 3183

ARADI ZENE-CONSERVATORIUM

Arad, Szabadság-tér 21. sz., a beiratások szeptember hó 1-től naponta d. e. 9-12 óráig és d. u. 3-6 óráig tartanak.

Tandij havonként 10 korona. Beiratási díj 6 korona.

Az Igazgatóság.

Pichler Sándor

papiros-, írószér- és
üzleti-könyv raktára,

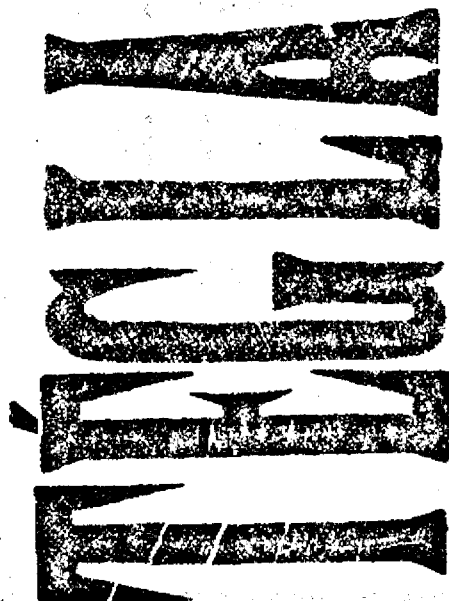
iroda berendezési vál-
lalata és könyvkeres-
kedése :: ::

ARAD,
Szabadság-tér I. Telefon 308.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy teljesen felszerelt papiros-, írószér- és üzleti könyv raktáromat könyvkereskedéssel bővítettem ki és a közelgő iskolaidényre, valamint zsidó ünnepekre

az összes tankönyvek és ünnepi imakönyvek

kaphatók lesznek. — Tanszereket, u. m.: rajztömböket, az előirt füzeteket, rajzeszközöket, festéket, ecsetet, rajzpapirost, vonalzókat, stb. stb. a jövőben is a legjutányosabban fogom árusítani. — Ujabb vállalkozásomhoz a t. közönség becses pártfogását kérve,
2781 teljes tisztelettel **Pichler Sándor.**

Pollak Sándor
kőrömcse téglagyárában
Mikalának.
Városi telefon 515. Városi telefon 206
Lakás: Erzsébet-körút 37.

Megérkeztek a nyári divat újdonságok!

Brunner Béla

nyári divat és különlegességek üzlete
Arad, Szabadság-tér 20.
Förрай-utca sarok, gróf Nádasdy-palota)

Ajánlja dusan felszerelt árnyak-
lárát, hol a legszebb és legdivato-
sabb kalapok, **ingek**, gallérok,
kézeldők, nyakkendők, keztyűk, zseb-
kendők, harisnyák, sétabotok és
esőernyők, stb. kaphatók.

Nagy választék szalma és Pa-
nama kalapokban!

Divatújdonság angol és francia
stílusban különlegességekben.

Kamerli J. pécsi keztyűgyár főraktára.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.
Vidéki megrendelések azonnal csztözöltenek.

Nigrin fénymázt vagy finomabb bőrnek
a Fernolendt-féle „Nigrin“-t,
mely gyorsan a legpompásabb fényt adja. — Mindenütt kapható. 5926
St. Fernolendt, csász. és kir. udvari szállító BÉCS.
A gyár már 77 év óta fennáll.

Ha a bőrnek nagy
tartósságot
őhajt adni, úgy kérje világosan a
Fernolendt-féle

Két évi jótállás!

As elárultó helyek kimutatását, árjegyzéket
és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az
OLLA gummi gyár Wien II/124. Praterstrasse
No. 57.

Dávid Péter beton építési vállalata

Trombita-utca 19. sz.

Elvállalok granit. terázo és be-
ton munkákat, valamint beton csa-
tornázásokat, víztartányokat, gép-
alapotokat, cementhordókat, ce-
mentjáradafolyosók és fürdőszobák
elkészítését a legegyszerűbb kiví-
teltől a legdiszesebb kivitelig is
készítek. 1496

Tisztelettel
Dávid Péter.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesí-
teni, hogy közműáru raktárunk épségben tartása mel-
lett a női Confektiót ismét bevezettük.

Raktáron tartjuk a legdivatosabb Blousokat,
aljakat, pongyolát, minden fajta női alsó-
kat, női fehérneműket és minden fajta kö-
tenyeket.

Mérték szerinti rendeléseket a legdivatosabban ké-
szítünk.

Gyászruhákat 12 óra alatt elkészítjük.

Tisztelettel

Grünberger L. és Társa

Arad, Förрай-utca 2-c.

1401

Üzlet nagyobbítás és átalakítás miatt

mélyen leszállított árban ajánlok:

Vászon árut, szöveteket, selymeket, minden-
féle diszek, csipkék és himzéseket. ::

Kész fehérnemű
versenyen kívüli árakban.

■ Gyermekek harisnyák, kötények, ingek
óriási választékban.

■ Kitűnő varrás nélküli lepedők darabja 120.
Mosó delének 29 kr.

■ Himzés és csipke maradékok 1/4 árban
míg a készlet tart. 701

HOFFMANN SÁNDOR divatraktárában

Arad, Színház-épület.

az jó házból való hu-
tanulónak felvételük.

Ügyes segédok felvé-
telnek azonnali belépésre.

4417—1909. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Viktoria Takarékos és hitelintézet r. t. végrehajtató, 270 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, — az aradi kir. törvényszék, illetve a világi kir. járásbíróóság területén levő, Pankota község határaitban fekvő és a pankotai 1184. sz. jtkvben A. + 2. sor 1481. hrsz. ópankotai kertnek Szodom Juont illető felére 94 korona, a pankotai 419. sz. jtkvben A. I. 9. 10. sor 439, 1213 hrsz. számú beltelkes ház és szántóra 1846 korona, ugyanezen jtkvben A. + 2. sor 1479 hrsz. számú ópankotai kertre 187 korona és a pankotai 1781 sz. jtkvben A. + 1. sor 1812. hrsz. sz. állóra 86 korona mint ezennel megállapított kikiáltási árban és hogy a fentebb megjelölt ingatlan 1909. évi szeptember hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor Pankota község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -án alul eladati nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának $10\frac{1}{2}$ -át bánatpénzzel készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 8338. sz. a. kelt igazságügyministeriumi rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § értelmében a bánatpénz a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni, az árverési vevő tartozik nyomban a bánatpénzt a vetelár $10\frac{1}{2}$ -ig kigészíteni.

A világi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Világosan, 1909. évi június hó 28. napján.

3209

Povolni,
kir. járásbíró.

V. 662/8. 1908. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság fenti számú végzése által Hölzer Ede végrehajtató javára 171 kor. 92 f. tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 661 koronára becsült autorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladati a még fizetetlen összeg erejéig.

Mely árverésnek a helyszínen, vagyis Aradon, Beresényi utca 82. sz. a. leendő eszközzésére 1909. évi augusztus hó 28-ik napjának délután 6 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezen nel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladati fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1909. évi augusztus hó 13. napján.

3210

Török Dénes,
kir. bírósági végrehajtó.

Vásároljunk az ujonnan megnyílt

Versenybazarában!

hol legolcsóbban és legelőnyösebben szerezhethetünk mindennemű alkalmi árukat, u. m. harisnyákat, lousin selymeket, csipkék és szalagokat, férfi és női ingeket, gallér és nyakkendőket, ugy nap- és esernyőket, ágyterítőket, flannel takarókat, klott és karton kötényeket és alsó szoknyákat is. — Kérjük mielőbb próbavásárlást eszközölni.

Szíves pártfogását kér

WESSEL F.

„Versenybazará”

Asztalos Sándor-utca 10. (Uránia-
niával szemben) 3209

Csermőn

16 év óta fennálló, jól jövedelmező

cserép- és téglagyár

betegség végett

haszonbérbe**= kiadó, =**

esetleg örök áron is

eladó.

Bővebbet Csepár Béla
cserépgyárosnál lehet meg-
tudni. 3213

3776—1909. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönségénél a közbiztonság II. osztályú állatorvosi állás végleges szervezéséig és betöltéséig egy ideiglenes napidíjas állásra pályázatot hirdete.

Javadalma: 6 (hat) korona napidíj fél havi utólagos részletekben, magán gyakorlatot azonban nem folytathat.

A kinevezett állatorvos köteles a kinevezés átvétele napjától számított 8 nap alatt az állást elfoglalni.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy állatorvosi oklevelük nitelesített másolatával és eddigi működésüket igazoló bi onyítványaikkal, valamint hadkötelezettségi viszonyukról szóló okmányaikkal hozzamelt pályázati kérvényeiket legkorábban 1909. évi szeptember hó 10-ig annál is inkább nyújtsák be, mert később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogok.

Arad, 1909. évi augusztus hó 24-én

Varjassy,
polgármester.

9561—1909. sz.

Hirdetmény.

A gyalogutak gondozásáról alkotott 12757-403/1884. számú szabályrendelet 5. §-a értelmében felhívom a ház- és telek tulajdonosokat, folyó hó 15-től szeptember 15-ig házuk, illetve telkük előtt az asfalt burkolattal ellátott gyalogutakat mindennap délután 1 és 2 óra között, a másféle burkolattal ellátott gyalogutakat este 7 és 8 óra között meglocsolni, mert ennek elmulasztása esetén az említett szabályrendelet alapján szigorúan büntetettetni fognak.

Arad, 1909. évi május hó 5-én.

Sarlot,
főkapitány.

3211

Használt**ó l o m**

megvételre kerestetik

Nagymennyiségű

pléh-pánt

és
maculatura

jutányos áron

eladó.

Kikellirtani

a kereskedővilágból azt a naiv hitet, hogy ma, a mikor olyan nagy versengés folyik az üzletek között, hirdetés nélkül is lehet boldogulni. Minden törekvő kereskedő
:: hirdet, még pedig az ::

ARADI KÖZLÖNY-ben,

a melyet több százezer ember olvas mindennap. ::

Értesítés!**Nagy alkalmi vétel!**

Van sz. rencsem a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy sikerült egy nagyobb mennyiségű, legjobb minőségű

vásznat és canavászt

beszerezni, mely által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy dacára ezen áruk tetemes emelkedett voltának, az eredeti gyári áron bocsájtom a n. é. közönség rendelkezésére, u. m:

1 vég 23 mtr Rumburgi I. 4-60 krtól	1 vég 28 mtr vászon 8-20 krtól
1 " 23 " Creasz 5-50 "	Madapolam mtr —27 "
1 " 23 " Nonplusultra 6-20 "	Chiffon 1 mtr —19 "
1 " 23 " Lilióm I. 6-70 "	1 vég 23 mtr Damaszt 6-20 "
1 " 23 " Edelveisz 5-95 "	1 " 23 " Gradl 6-45 "
1 " 23 " Hollandi 5-75 "	1 " 23 " Canavász 3-95 "
1 " 23 " Rózsahegy 5-45 "	6 személyes kávékészlet 1-95 "
1 " 23 " Mrgit 6-65 "	6 " " " " " " 2-35 "
1 " 23 " Szepességi 6-10 "	1 drb rong paplan 2-35 "
1 " 23 " Házi fonál 6-20 "	1 " Clott 3-57 "
1 " Magyar király 5-76 "	1 ágy garnitúra 3-25 "
1 " Kurucz 6-60 "	1 pár függöny 1-25 "
1 " 14 m. sz. lepedő vászon 5-90 "	

Továbbá mosó delain 35 kr. helyett 25 kr. Nagy választékban női és férfi szövetek, valamint gyapju delain, angol zephir, francia batiszt carton, vont barchett belés áruk, mindenféle selyem és szövet blousok, lüster felöltők, női és férfi zs-bkendők, szövött áruk keztyük, női, férfi és gyermekharisnyák, színes és f-hér férfilingek, g-llér és kézelők, férfi és női esernyők óriási választékban. Nagymennyiségű vászonmaradékok minden elfogadható áron kapható

3216

Guttmann Izidor

áruházában Szabadáság-tér 15. (Az arany hajóhoz)

APRO HIRDETÉSEK

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstnemeleket ki váltok és veszek. Farkas Streicher Arad, Tökölly-tér 1. 1771

Jó írásu. G. pirénő. Szőke 25. Megvételre. Virradás. Borbély üzlet. Állandó. G. S. Szöllő. Hivatalnok. Tiszteletes

jeligekre levelek vannak a kiadóban, kérjük elvitetni.

Oktatás

Német, francia, angol és olasz nyelveket oktat és fordításokat, ugymint levelezéseket ezen nyelvekből elvállal: Özv. Ascher Betta okl. tanítónő, Aulich Lajos-utca 15-ik szám. 3204

Izr. család egy gyermeket

teljes ellátásra elvállal, ugyanott egy butorozott szoba kiadó. Tökölly-tér 7., II. em. 3203

Kovaszinon

egy kis hold fagymentes szőlő eladó. Bővebbet Sarkad Választó-utca 23. szám. 3190

Jrodista

Jó írással kerestek. Ajánlatok "törköly" jeligével a kiadóhoz címezendők. 5871

Egy teljesen új,

modern cseresznyefa ebédlobutor azonnali elköltözködés miatt eladó Weitzer János-utca 15. 3189

3 vagy 4 polgári iskolát

végzett fiúk havi 80 korona fizetéssel felvétetnek Mária-területen üzletében Aradon. 3177

Uri családnál

egy-két intelligens zsidó fiú ellátást nyerhet. Ugyanott egy különbejárata elegánsan butorozott szoba szeptember 1-től kiadó Sza adságtér 10. II. em. 3180

Divánok, Ottomanok

I. és II. réti mairacok, levarrott szalmacsákok legolcsóbb bevételű forrása Reiner J. Gyula kárpitos és díszítőnél. Lazar Vilmos-utca 1. 2. 3168

Gyönyörű

csemege szőlő kapható 5 kgr. kosarakban 3 koronaért József főherceg-utca 12., II. em. 3205

Gyalonok,

esetleg fiatalabb irodista nagyobb vidéki részvét. yársaságnál felvételük. A magyar és német nyelv ismeretét gyorsan megkivánthatik. Ajánlatok "Mundus" jelige alatt a kiadóhivatalban. 3165

Jókarban levő,

használt pedálos cimbalom megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 3208

Smith írógépen

perfekt, lehetőleg joghallgató írónok ügyvédi irodában szept. 10-iki belépéssel alkalmazást találhat. Cim a kiadóhivatalban. 3206

Olcsó, száraz tűzifa

ürméterenként az erdőben 4 kor. ürméterenként, házhoz szállítva 5 50, csak szeptember végéig kapható Cukor Lászlónál, telefon 485. 3211

Egy kovácsműhely

azonnal kiadó. Az udvarban bogárnár és szatler. Cim a kiadóhivatalban. 2910

Gazdasszonynak

ajánlkozik magányos urhoz, esetleg plebániára középkorú nő, ki a háztartás minden ágában teljesen jártas. Cimeket kér a kiadóhivatalba. 3214

Közel a Lyceumhoz

intelligens izr. családnál 2 diák teljes ellátásban részesülhet. Cim a kiadóhivatalban. 3215

2-3 iskolás fiú

teljes ellátást nyerhet. Értekezhetni Rákócy-utca 9. sz. 3115

2 vagy 3 leány

vagy fiú gyermek teljes ellátásra felvétetik. Cim a kiadóban. 3171

Könyvelő,

ki nagyobb iparvállalatnál több éven át működött, helyben vagy vidéken alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 3167

1-2 iskolás gyermek

teljes ellátást nyer. Bővebbet Ifj. Klein Mór. könyvkereskedésében. 3163

Uricsaládnál

négy jó családból való tanuló fiú, esetleg leány teljes ellátásra elfogadtatik Andrassy-ér 22., földszint 10. alatt. 3160

Kényelmes

gargon lakás 2. szobával kiadó. Boros Béni-tér 10. szám, I-ső emelet. 3172

Délutáni foglalkozást

keres perfekt magyar-német levelező és könyvelő. Cim a kiadóhivatalban. 3184

Képkirrusítás

Raktáromban felhalmozott több ezer művészi képet heliogravurált, fény, olaj és szinnyomat valamint a most alkalmi vétel folytan birtokomba jutott művészi rézmetszeteket mélyen leszállított áron kiárusítom. Bloch H. papirkereskedése Arad, Andrassy-ér Salac-utca sarok. 3115

Modern kölcsöntárunkba

érkezett újdonságok: Mórca Za. Hét krajcár. Felicitas Rose: Heide-schulmeister, Zobeltitz: Die Körbe des Herrn von Wildenberg, August I. Fia Arad, Andrassy-ér 16. 173

Intelligens urinő

elfogad iskolás leánykakat teljes ellátásra: gyöngéd, családias elbánás, kényes otthon. Cim a kiadóban. 3101

Szülők figyelmébe!

Két középiskolai tanulót teljes ellátásra elfogad egy igazgató-tanító, kinek fia a felső osztályba jár. Tannlmányaikra szigoruan felügyel és segít. Alkalom a német beszéd elsajátítására. Házban zongora és hegedű. A Liceumtól 20 pernyi távolságra. Cim a kiadóban megtudható. 3102

Újdonságok kölcsönzésre!

Szomaházi: Mindennapi problémák, Bródy: A villamos, Andornakiné, Leginer: Gyöngye emberek, Pásztor: Tengeren, tengeren túl, Császár: A színjátszás művészete. Dante: A paradicsom, Ady, Dutka stb. Hotnap. Gömbösné: Az uriaszony. Blicher Clausen: Erősebb az életnél kölcsönzésre kaphatók Kerpel Izse kölcsönkönyvtárban Aradon. 262

Kovaszinon eladó

egy 3. kat hold teljesen beültetett szőlő. Bővebbet Arad, Révai-utca 2. szám alatt, a tulajdonosnál. 2982

200 korona óvadékkal

azonnali belépésre keres mint kenyérárúsítót, kocsn járót, Else Gyulai Házikenyér Sütőde Tökölly-tér 8. 3188

Kitűnő

ellátás és gondos nevelésben részesülhet izr. tanítónál 1-2 jobb házból való tanuló. Cim: Aulich Lajos-utca 2. I. 12. 3174

Zongoratanítónő

órakat ad kitűnő metódus szerint kezdőknek és haladóknak. Cim: Lövész-utca 3/a. 3145

10 Hektóter

törköly pálinka, 52 fokos, és 125 hekt. múlt évi világosi fehér bor azonnali eladó Müller Karolynál, Ujszentannán, 185. házszám. 2945

Szőlő eladás

Paulison 14 hold uri lakkal, több rendbeli-pince berendezve, prés-ház minden hozzátartozóval, stb. szabad kézből eladó. Felvilágosítás Mladin Jánosnál, Paulison. 3100

Francia hölgy

oktat kezdő és haladókat a francia nyelvben. Cim Kerpel Izse Arad, Andrassy-ér 3189

Egyedül álló

jóforgalmu éjjeli üzlet házzal együtt eladó. Cim: Özv. Kovács Sándorné Csanádpalota. 3149

Eladó

2 drb. fajtású 5 hónapos uszkár kölyök (Scanurpudel). Egyik toromfekete, másik hófehér. Mindkettő kan. Ar darabonként 50 korona. Bővebbet Uray Andor Arad, Pannonia szálló. 3144

Jó karban levő

használt zongorát megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 3135

Angol vagy német beszédet

vagy német keresk. levelezést tanít tökélyig postán, személyes ériaatkozás nélkül havi 3 koronáért Örfi nyelviskolája Aradon. 2511

Megvételre keresek

egy jóforgalmu helyen levő házat, amelyben szatócsüzlet van italmérés és trafik engedélylyel. Ajánlatok "Megvételre" címen a kiadóba kéretnek.

Szülők figyelmébe!

Egy-két középiskolai tanuló intelligens uri családnál teljes ellátásra elfogadtatik és gondos nevelésben részesül. Tágas, kényelmes lakás fürdőszobával. Aulich Lajos-utca 2., I. emelet, 19. ajtó. 2795

Szőlőcsomagoló papir,

kosár függőgyekek jutányos áron kaphatók Pichler Sándor papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 4. sz. Telefon 308. Vidéki megrendelések azonnali eszközöltetnek. 2922

Az új polgári iskolához közel

teljes ellátásra egy fiú gyermek elvállaltatik. Bővebbet Ifj. Weisz Mór fűszerkereskedésében, Vargassy és Wesselényi-utca sarok. 2984

Gruse, Adressenverlag, Köln 88. 5724

gezhető írásbeli munkával. Robert Kereset állandó otthonon és

M B S B M

Gartner Samu

villanyműszerész, kerékpár és varrógép szakszerű javítóműhely

Arad, Weitzer J.-utca 2.

(Minorita-palota.) 3011

Diamant Jenő

épület- és disztribúciós.

Műhelye és kész áru raktára: Kazinczy-utca 1. (Polgári flusko-terület szemből.)

Iskolai beiratási hirdetés!

Iskolai beiratási idényre.

Fischer nagyáruházának

Arad, Szabadság-tér 12.

Szenzációs olcsó árjegyzékek!

Külön osztály gyermekek részére!

Gyermekek nyakkendői

Gyermekek mosó nyakkendő csokor	10 kr.
Gyermekek regatta	15 "
Gyermekek tiszta selyem csokor	25 "
Gyermekek regatta	25 "
Gyermekek plastron	29 "

Gyermekek ingek

Gyermekek ingek vasalt fehér	95 kr.
Gyermekek ingek jó minőségű sifonból	1'05 "
Gyermekek ingek puha mellű sifonból	1'25 "
Gyermekek ingek egész finom madipulánból	1'45 "
Gyermekek gallérok és manzsetták jó minőségben	

Gyermekek kalapok

Gyermekek őszi kalap lodenből	75 kr.
Gyermekek fekete és színes	98 "
Gyermekek finomabb min.	1'25 "
Gyermekek elegáns kivitelben	1'35 "
Gyermekek sikkos forma selyem béléssel	1'50 "

Gyermekek sapkái

Gyermekek sport sapka kockás szövetből	85 kr.
Gyermekek sapka kék szövetből	50 "
Gyermekek deák sapka finom cheviotból	65 "
Gyermekek matróz sapka kék és piros szövetből	75 "
Gyermekek matróz sapka kék és piros selyemből	1'15 "

Gyermekek eső ernyők

Gyermekek eső ernyő croiseból	95 kr.
Gyermekek eső ernyő clottból	1'15 "
Gyermekek eső ernyő finom canelából	1'45 "
Gyermekek eső ernyő sergeből	1'60 "
Gyermekek eső ernyő jó minőségű selyemből	1'75 "

Gyermekek zsebkendői

Gyermekek zsebkendő képekkel	05 kr.
Gyermekek zsebkendő sifonból fehér	08 "
Gyermekek zsebkendő vászonból	11 "
Gyermekek zsebkendő jobb minőségű vászonból	14 "
Gyermekek zsebkendő fin. szín. batizst	15 "

Gyermekek iskola táskái

Gyermekek iskola táskák viaszos vászonból	85 kr.
Gyermekek iskola táskák színes képekkel	45 "
Gyermekek isk. táskák víz. vászonból	50 "
Gyermekek isk. táskák jó minőségű tartós	60 "
Gyermekek iskola táskák bőrből	75—1'50 "

Gyermekek patent harisnyák fegyházi munkái

Gyermekek pat. harisnyák, árak nagyság szerint.	
Gyermekek patent harisnyák jó min.	15—27 kr.
Gyermekek pat. harisny. diamant fekete	19—38 "
Gyermekek pat. harisny. dupla sarokkal	27—45 "
Gyermekek pat. harisny. legjobb min.	32—57 "

Különböző tárgyak gyermekek részére!

Gyermekek nadrág tartók gumiból	19—35-ig.
Gyermekek zsebkész fehér és barna csonttal	20—30-ig.
Gyermekek fogkefék	10—25-ig.
Gyermekek pénz erszény bőrből	10—50-ig.
Gyermekek patent zseb tintatartók	25—50-ig.

Férfi divat osztály! Olcsó árjegyzék!

Férfi fehérnemű

Férfi ing színes puha mellű	1'15 kr.
Férfi ing sifonból piquet mellű	1'35 "
Férfi ing angol zephirből színes	1'45 "
Férfi ing egész finom fehér damaszt mellű	1'65 "
Férfi ing egyedüli különlegességem drapp csikos	1'75 "

Férfi kalap ujdonságok

Férfi kalap jó minőségben	1'25 kr.
Férfi kalap megbízható jó minőségben	1'50 "
Férfi kalap színes és fekete legujabb forma	1'75 "
Férfi kalap elegáns, finom gyapjuból	2— "
Férfi kalap legfinomabb nyulszőrből	2'50 "

Férfi esőernyők

Férfi esőernyő croiseból	1'15 kr.
Férfi esőernyő jó minőségű clottból	1'35 "
Férfi esőernyő tartós canelából	1'50 "
Férfi esőernyő glória selyemből	1'75 "
Férfi esőernyő finom selyemből	1'95 "

Férfi nyakkendő óriási választékban!

Férfi batizst csokor szép mintákban	11 kr.
Férfi batizst regatta szép mintákban	19 "
Férfi selyem csokor gyönyörű szép mintákban	25 "
Férfi selyem regatta gyönyörű szép mintákban	35 "
Férfi nyakkendő tiszta selyemből újd.	50 "

Különböző férfi divatcikk

Nagyválasztéku zsebkendő dr.	19—25 kr.
Jó minőségű nadrágtartók drb.	35—50 "
Jó minőségű harisnyakötők drb.	39—50 "
Nagy választék divatos kézelő-gombokban	25—50 "
Jó minőségű köpper lábravaló alkalmi vétel	95 "

Férfi harisnyák

Férfi harisnya maccoi nyerszín párja	19 kr.
Férfi harisnya színes és fekete párja	25 "
Férfi harisnya divatos csikos párja	29 "
Férfi harisnya különlegesség legujabb minták párja	35 "
Férfi harisnya tiszta cernából párja	45 "

Női divat osztály!

Női fehérnemű

Női ing sifonból himzéssel díszítve	85 kr.
Női ing madipulán gyönyörű himzés betéttel	1'15 "
Női ing finom vászonból kézi himz.	1'50 "
Női ing finom franc. batizstból szín.	1'75 "
Női ing rumburgi vászonból kelen-gyének	2'00 "

Különböző női divatcikk

Női selyem esernyő alkalmi vétel	1'75 kr.
Női selyem övek, fekete és színes	50—95 "
Női selyem gumi övek, fekete és színes	95—1'50 "
Női készitások, bőrből legujabb	45—90 "
Női selyem nyakkendő és divatos gallérok	

Női harisnyák

Női harisny. kötött szín. és fekete párja	35 kr.
Női harisnyák színes csikos legujabb divat párja	39 "
Női harisny. mintázott tiszta cernából párja	50 "
Női harisny. flour fek. alkalmi vét. párja	65 "
Női harisny. flour áttört egész fin.	95 "

Elsőrendű helybeli készítményű CIPÓKBEN óriási választék.